

د افغانستان بانک

بانک

د افغانستان بانک میاشتنی

لسم کال، یوسلو یوولسمه مخه د ۱۳۹۵ کال د وږي میاشت

ایجاد و توسعه راه آهن، تجارت کشور را رونق می بخشد

د افغانستان بانک

واحد افغانستان، واحد پیسه!

د افغانی پولی واحد، زمونږ هویت، ځواک او ویاړ دی!

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: ایمل هاشور و داکتر جهانتاب ولیزار

سر دبیر: شفیق الله بارز

مدیر مسوول: یمه عقیف

گزارشگران: عبداللطیف بابانی و عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مترجمان: عین الله عیان و مسعود ودان

مسوول چاپ و توزیع: تمیم احمد صمیمی

آدرس: آمریت عمومی اسناد و ارتباط، د افغانستان بانک

تلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۳۰۵

پست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحه الکترونیکی: www.dab.gov.af

شماره ثبت: ۶۵۸

www.facebook.com/AFGCentralbank

twitter.com/AFGCentralbank

Da Afghanistan Bank-Youtube

Da Afghanistan Bank-Google+

د دې ګڼې مطالب

سرمقاله

ورکشاپ آموزشی آشنایی با معیار های جلوگیری از ...

په ختیځ زون کې د افغانیو د دودولو په موخه د ...

تأثیرات راه آهن بر اقتصاد کشور

د سوداګرۍ په نړیوال سازمان کې د افغانستان غړیتوب

په نړیوال اقتصاد کې د سفر او ګرځندوی ونډه

عوامل عقب مانده ګی بعضی کشورهای جهان

نقش و مزایای بانکداری الکترونیکی بر تسریع روند...

فُرصت ها و چالش های سرمایه گذاری در افغانستان

نړیواله سوداګري

د نړۍ اقتصادي خبرونه

با حفظ و نگهداری پول افغانی، مسئولیت ملی خود را ...

مختصری در مورد اقتصاد ترکیه

مروری بر اقتصاد جهان در سال ۱۳۹۴

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسوولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسندگان آن بر می گردد، همچنان استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

ایجاد و توسعه راه آهن، تجارت کشور را رونق می‌بخشد

ایجاد و توسعه راه‌های آهن، حجم تجارت کالاها و تولیدات را افزایش داده و روابط اقتصادی و تجارتي کشور با شرکای تجاری آنرا بیشتر می‌سازد.

چون افغانستان راه بحری ندارد، از اینرو حمل و نقل کالاها (صادرات و واردات) کشور با سایر کشورها به وسیله ترانسپورت زمینی صورت می‌گیرد. افغانستان طی یک و نیم دهه گذشته از هر راه ممکن جهت بهبود تجارت با کشورهای همسایه و سایر کشورها سعی و تلاش زیاد نموده است که می‌توان از ایجاد و توسعه سرک‌ها، ایجاد اتاق تجارت مشترک، توسعه راه‌های ترانزیتی، ایجاد خطوط آهن میان افغانستان و تعدادی از کشورها و ... نام برد که همه آنها به شکلی از اشکال در بهبود و افزایش تجارت کشور با سایر کشورها ممد واقع شده اند.

در کنار سایر پروژه‌های تجاری، به عنوان یک نیاز مبرم جهت انتقالات به موقع و کم هزینه، افغانستان در قسمت ایجاد و توسعه راه‌های آهن نیز کارهای انجام داده است تا دولت، تجار و آن عده مردم ما که در تشبثات کوچک مصروف فعالیت های تولیدی اند، اموال و کالاهای تولیدی و تجارتي خود را به کشورهای که افغانستان با آنها مراودات و روابط تجاری دارد، صادر کرده و برعکس اموال مورد ضرورت و احتیاجات کشور را با زودترین وقت و کمترین هزینه وارد نمایند.

بادر نظر داشت سایر دستاوردهای جمهوری اسلامی افغانستان، راه آهن ترانسپورتي میان افغانستان و چین در این اواخر افتتاح شده که اموال تجاری تجار افغان از چین به افغانستان انتقال می‌یابد. ایجاد و گسترش این چنین پروژه‌ها نه تنها اینکه در روابط تجاری کشور با سایر کشورها از اهمیت زیادی برخوردار است، بلکه در افزایش تجارت کشور نیز تأثیر بسزایی داشته و زمینه رشد و توسعه اقتصاد را فراهم می‌سازد. ■

ورکشاپ آموزشی آشنایی با معیار های جلوگیری از پولشویی و تمویل تروریزم از سوی د افغانستان بانک راه اندازی شد

ورکشاپ آموزشی یک روزه در مورد آشنایی با معیارهای جلوگیری از پولشویی و تمویل تروریزم و مقررہ تعدیل شده تنظیم فعالیت های فراهم کنندگان خدمات پولی روز دوشنبه ۱۵ سنبله سالروان برای صرافان و عرضه کنندگان خدمات پولی راه اندازی شد.

محترم محمد قسیم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک در محفلی که به همین

منظور تدویر یافته بود گفت که سیستم حواله و انتقالات پولی از طریق صرافان که یکی از بخش های سکتور مالی کشور را تشکیل می دهد، پیشینه تاریخی در کشور داشته و حجم زیادی از معاملات از طریق عرضه کنندگان خدمات پولی انجام می شود.

به گفته آقای رحیمی خدمات پولی از یک طرف سهولت و دسترسی انتقالات را

برای مردم و تجار مهیا ساخته و از طرفی هم اگر برای تنظیم فعالیت های خدمات پولی اقدامات لازم صورت نگیرد، این عمل می تواند به آسانی مورد سوء استفاده پولشویان قرار گیرد. به گفته معاون دوم د افغانستان بانک با آنکه برای فراهم کنندگان خدمات پولی در کشور مقررات و چارچوب منظم کاری وجود دارد، اما چالش های زیادی هم در این راستا موجود

است.

آقای رحیمی افزود که د افغانستان بانک برای رفع این چالش‌ها برنامه‌های متعددی را تا هنوز عملی نموده و این روند هنوز هم ادامه دارد. تعدیل چارچوب مقرراتی، تدویر برنامه‌های آموزشی، تشویق اتحادیه‌ها برای انسجام بهتر امور کاری، راه‌اندازی نظارت‌های دوامدار از سوی د افغانستان بانک و غیره از جمله مواردی اند که در راستای بهبود عملکرد فراهم کنندگان خدمات پولی در کشور روی دست گرفته شده است.

معاون دوم د افغانستان بانک در ادامه سخنانش گفت که د افغانستان بانک جهت بهبود و معیاری سازی فعالیت‌ها در این سکتور و رفع نگرانی‌های موجود برنامه‌های را روی دست دارد که شامل موارد عمده ذیل می‌باشد:

- مرور و تعدیل چارچوب مقرراتی بطور دوامدار بمنظور ایجاد یک چارچوب مقرراتی معیاری با در نظر داشت شرایط مارکیت و وضعیت کشور
- تدویر برنامه‌های آموزشی منظم و دوامدار در سطح کشور به منظور

ارتقای سطح آگاهی و معلومات

- فراهم کنندگان خدمات پولی همکاری با اتحادیه‌ها بمنظور رفع مشکلات این سکتور و تشویق اتحادیه‌های مربوط در قسمت انسجام بهتر فعالیت‌های این سکتور و ترغیب اعضای خویش به رعایت قوانین و مقررات مربوط
- راه‌اندازی نظارت‌ها به طور منظم و دوامدار و اتخاذ اقدامات تنفیذی لازم بالای متخلفین

محترم رحیمی در اخیر صحبت‌هایش از اتحادیه‌های محترم خواست تا به منظور برآورده شدن این هدف مشترک با د افغانستان بانک همکاری نموده و همچنان هر یک از فراهم کنندگان خدمات پولی مکلف اند تا جداً قوانین و مقررات مربوط را تطبیق و در قسمت بالا بردن ظرفیت آگاهی خویش در قسمت قوانین و مقررات نافذه اقدام نمایند.

متعاقباً محترم نثار احمد یوسفزی آمر مرکز تحلیل معاملات و راپورهای مالی افغانستان در رابطه به مؤثریت تدویر همچو ورکشاپ‌ها صحبت نموده گفت که د افغانستان بانک همواره تلاش نموده

تا برنامه‌های آموزشی را در مطابقت با معیارهای بین‌المللی برای صرافان و عرضه کنندگان خدمات پولی راه‌اندازی نماید. وی افزود که تمام صرافان و عرضه کنندگان خدمات پولی موظف اند تا مقررات وضع شده از سوی د افغانستان بانک را رعایت نموده و در امر مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریزم با د افغانستان بانک همگام باشند.

در این ورکشاپ شماری زیادی از صرافان و عرضه کنندگان خدمات پولی اشتراک نموده بودند که در اخیر سوالات خود را مطرح نموده که از جانب مسئولین به سوالات شان پاسخ ارائه شد. ورکشاپ متذکره با توزیع تصدیق نامه‌ها برای اشتراک کنندگان به پایان رسید. □

په ختیځ زون کې د افغانیو د دودولو په موخه د اختصاصي کمپاین په ترڅ کې هلې ځلې پیل شوې

تاج محمد تمکین

د افغانستان بانک د ختیځ زون اقتصادپوه

هر افغان افغانی مسئولیت دی چې د خپل هېواد د اقتصاد د پیاوړتیا لپاره هلې ځلې

ریاست سره لویه ناسته ترسره شوه چې په کې د ختیځې حوزې ساحوي مسئول الحاج احمدزي توحیدیار، د ختیځې حوزې ساحوي اقتصادپوه تاج محمد تمکین، د ننگرهار د اصنافو رئیس حاجي اجمل رحمانی او د کسبګرو د بېلابېلو صنفونو مسئولینو ګډون کړی ؤ. د ختیځې حوزې ساحوي مسئول د اصنافو او کسبګرو اتحادیې نه وغوښتل چې نور افغانی په راکړه ورکړه کې وکاروي او نور خلک هم تشویق کړي، څو افغانی په ختیځ کې په بشپړه توګه دود شي، دا د

په ختیځه حوزه کې د افغانیو د دودولو په موخه اختصاصي کمپاین پیل شو. د دې کمپاین د پیل غوښتنه د ننگرهار ولایت مدني فعالانو، فرهنگیانو او د ادب ډګر سره تړلې خلکو کړې وه. د افغانستان بانک د ختیځې حوزې ساحوي دفتر هم د یاد کمپاین د تشویق په موخه خپلې اختصاصي هڅې د مدني فعالانو سره هم غږې کړې او د یاد کمپاین پیل یې د کسبګرو او اصنافو د اتحادیې سره لیدنې کړ. د ۱۳۹۵ کال د وږی په ۸ نیټه د ننگرهار ولایت کسبګرو او اصنافو

»

وکړي او خپل ملي پولي واحد په ټولو کاروباري معاملو کې وکاروي. د اصنافو رئیس ژمنه وکړه چې د افغانیو په دودولو کې هڅه کوو او ټولو کسبګرو او اصنافو اتحادیه به نور پخپلو راکړه ورکړه کې افغاني بانکوټونه کاروي او د یوې لویې غونډې د نیولو وعده یې هم وکړه چې په نږدې راتلونکي کې به د افغانستان بانک د ختیځ ساحوی دفتر سره په هم غږی جوړه شي او د ولایت مقام به هم په جریان کې واچول شي.

د سه شنبې ورځ د وږی میاشتې په نهمه نیټه د ختیځې حوزې ساحوي دفتر او ننگرهار فرهنگیانو او مدني فعالانو لخوا په جلال آباد ښار کې د افغانیو د دود سرتاسري کمپاین جوړ شو چې په ترڅ کې یې دوکان په دوکان او کوڅه په کوڅه کمپاین وشو. په خلکو کې تبلیغاتی پانې وویشل شوی او همدا شان خلک تشویق شول چې افغاني وکاروي، د یاد کمپاین په ترڅ کې د سپرلیو د موټروانانو او سپرلیو څخه نیولې تر ریکشاوانانو او تکسي وانانو پورې؛ ټولو ته د افغاني د کارولو گټې بیان شوې او له خلکو وغوښتل شول چې ډیر کلونه مو پردي اسعار په راکړه ورکړه کې وکارول اوس وخت رارسیدلی دی چې

پیسې چې افغاني ده کار واخلي او له دې لارې خپل مسئولیت د هېواد د اقتصاد په پیاوړتیا کې ادا کړی. په پای کې د خلکو او دوکاندارانو لخوا د یاد کمپاین مسئولینو ته ژمنه ورکول شوه چې نور به په راکړه ورکړه کې د افغاني څخه کار اخلي. □

خپل پولي واحد چې افغاني ده وکاروو او خپل اقتصاد تقویه او ملي هویت ثابت کړو. د ننگرهار د مدني فعالانو او د افغانستان بانک لخوا د یاد کمپاین په ترڅ کې په سلگونه کاغذي بینرونه او اشتهارات وویشل شول او د ننگرهار د مدني فعالانو لخوا د موټري لاورسپیکر له لارې خلک د افغانیو دودولو ته تشویق شول او ورته وویل شول چې د خپل ایماني او افغاني مسئولیت له مخې باید نور په راکړه ورکړه کې د خپلو ملي

تأثیرات راه آهن بر اقتصاد کشور

اولین خط آهن ترانسپورتي (سينو- افغان) که قدرت انتقال ۵۰ تن اموال تجارتي را در هر حرکت دارد و یک ریل ترانسپورتي ویژه گفته شده است، به هدف انتقال اقلام تجارتي بين افغانستان و چین بتاريخ ۴ سنبله ۱۳۹۵ افتتاح شد. این خط ریل از کشورهای قزاقستان و ازبکستان گذشته و به خط ریل بندر تجارتي حیرتان در ولایت بلخ در افغانستان وصل شده است که در بهبود تجارت هر دو کشور

نقش بسزایی را ایفاء خواهد کرد. حمل و نقل اموال تجارتي از یک کشور به کشور دیگر، یکی از موضوعات مهم اقتصادي محسوب می شود و نقش عمده را در اقتصاد کشورها بازی می نماید. انتقال کالاها به بازار توسط خدمات ترانسپورتي (هوایی، بحری و زمینی) صورت میگیرد. ترانسپورت زمینی که به نوبه خود شامل خطوط آهن، وسایط باربری و ... می باشد، نقش مهمی را در

رشد اقتصادي کشور ها ایفاء مینماید. در همین حال باید یادآورد شد که افغانستان کشوریست محاط به خشکه که جهت رفع ضروریات کشور نیاز به راه های ترانزیتی بیشتری دارد تا در پهلوی راه های موجود با سایر کشور های همسایه وصل شده و بر رونق تجارت خود بیافزاید و از این طریق بتواند کالاهای مورد نیاز کشور را وارد و برعکس کالاهای تولیدي کشور را به سایر کشور

«

ها با کمترین هزینه صادر و عواید خوبی را جهت رشد اقتصادی کشور بدست آورد. افغانستان همواره اجناس و کالاهای مورد نیاز خود را از سایر کشور های همسایه وارد می نماید که در صورت مسدود شدن احتمالی یکی از راه های ترانزیتی، معاملات تجارتی کشور را مختل ساخته و تأثیرات منفی را بالای ثبات قیمت ها بجا می گذارد که در نتیجه قدرت خرید مردم نیز کاهش می یابد.

طوری که در بالا ذکر شد، توسعه ترانزیت کالا میان کشورها از اهمیت زیادی برخوردار است، بدین منظور دولت جمهوری اسلامی افغانستان همیشه سعی و تلاش بخرج داده است تا در پهلوی راه های ترانزیتی موجود، راه های دیگری را نیز در جهت توسعه تجارت و رشد اقتصادی کشور جستجو نماید که از یک طرف مشکلات ترانزیتی کشور از این رهگذر رفع گردد و از طرف دیگر منابع عایداتی دیگری نیز برای کشور ایجاد نماید.

دولت جمهوری اسلامی افغانستان طی دهه گذشته توانسته است تا راه های ترانزیتی زیادی را با کشورهای همسایه و فراتر از آن توسعه بخشد که همه در

جهت توسعه تجارت ممد و منبع خوب درآمد اسعاری به کشور محسوب می شوند که میتوان از ایجاد راه های آهن با سایر کشور های همسایه، بخصوص راه آهنی که درین اواخر جهت تجارت میان افغانستان و چین افتتاح گردید یادآوری نمود.

در شرایط کنونی، کشورهای همسایه که وضعیت اقتصادی خوب را تجربه می نمایند و سایر کشورها علاقمند هستند تا خط آهن در افغانستان هر چه عاجل ایجاد و بیشتر توسعه یابد، تا آنها ازین طریق بتوانند با کشورهای که در اطراف افغانستان موقعیت دارند، ارتباط تجارتی تأمین نمایند که این امر سبب رشد و توسعه اقتصادی افغانستان و منطقه شده و افغانستان را به عنوان کوتاه ترین راه نقطه اتصال میان قاره آسیا و اروپا معرفی خواهد نمود.

با توجه به موضوعات فوق و همچنان نیاز مبرم کشور به منابع عایداتی، در طول یک و نیم دهه اخیر کار عملی احداث خطوط راه آهن که سایر کشورهای همسایه با افغانستان را وصل می نماید افتتاح گردیده است.

این پروژه ها در پهلوی اینکه در فراهم

نمودن زمینه کار برای تعدادی از مردم، فقر زدایی و توسعه تجارت کمک می نماید، منبع خوب درآمد به کشور عزیز ما افغانستان محسوب می گردد که می توان از عواید آن در سایر پروژه های زیربنایی و توسعه اقتصادی کشور استفاده مؤثر نمود. □

یما عقیف

منبع: <http://www.dw.com/fa-af/>

د سوداګرۍ په نړیوال سازمان کې د افغانستان غړیتوب

عبداللہ بیدار

د ناظر ګل د ادارې داخلي آډیټور

وړاندي کړی او د خپل اړتیا وړ واردات د هر هېواد څخه وارد کړي. د سوداګرۍ نړیوال سازمان یا (World Trade Organization) د جنوري میاشت په اوله ۱۹۹۵ میلادی کال کې تاسیس شو چې شاوخوا ۱۲۳ هېوادونو په کې خپل شمولیت ثبت کړو چې

تولیدی او طبیعي منابع په پریمانه ډول درلودی ګټه کوله او هغه هېوادونه چې د اقتصادي، تولیدی او طبیعي منابعو له پلوه کمزوری وو زیانمن کیدلی چې د وخت په تیریدو سره د دې ستونزو د حل لپاره ډول ډول ټولنی او سازمانونه جوړ شول. یو یې هم د سوداګرۍ نړیوال سازمان یا (World Trade Organization) دی. د دې سازمان په جوړیدو سره د یاد سازمان غړی هېوادونه کولی شي چې یو بل سره په مساویانه توګه سوداګریزی راکړی ورکړی تر سره کړي.

د دې سازمان اصلي موخه د آزاد بازار رامنځته کول او په صادراتو او وارداتو د ګمرکي تعرفو اصغري حد ته راوستل او د سوداګرۍ په برخه کې آسانتیاوو رامنځته کول دی چې هر هېواد خپل تولید د نړۍ هر ګوټ ته

که چیرې د انسانانو ژوند ته نظر وکړو نو هیڅ کله هم انسانان خپلی اړتیاوې په یوازې ډول نشي پوره کولی او له بلې خوا الله (ج) په طبیعت کې طبیعي او تولیدی منابع په پراګنده ډول پیدا کړي چې په دې سره انسانان مجبور دی چې یو د بل سره د خپلو اړتیاوې د رفع کولو لپاره سوداګریزی راکړی ورکړی ولري. انسانانو د ابتدا څخه یو د بل سره سوداګریزی راکړی ورکړی لرلي، خو د دې لپاره کوم خاص اصولو او قوانینو شتون نه درلود. هر هېواد به په خپله خوښه سوداګریزی راکړی ورکړی کولی او په کومې سوداګرۍ کې چې په کې ګټه وه همهغه به یې کوله او د مقابل هېواد ګټو ته به یې هیڅ ارزښت نه ورکولو چې په دې سره هغه هېوادونو چی قوی اقتصاد درلود او یا به یې

وروسته بيا دا شمير زيات شو چې اوس مهال ۱۶۳ غړی هېوادونه لری. د سوداګرۍ نړيوال سازمان يا (World Trade Organization) مرکزى دفتر د سويس هېواد د جينوا په ښار کې موقعيت لری.

د سوداګرۍ د نړيوالې سازمان دندى: د سوداګرۍ نړيوال سازمان خپلو غړو هېوادونو لپاره لاندې دندى ترسره کوى.

- د سوداګريزو تړونونو اداره او پلي کول
- د غړو هېوادونو د اختلافاتو له منځه وړل
- سوداګريزو مذاکراتو ته د تدابيرو نيول
- له نورو نړيوالو ټولنو سره همکاري
- د ملي سوداګريز سياستونو خپل او څارل
- د پرمختيايي هېوادونو د سوداګريزو ستونزو له منځه وړلو لپاره د فني مرستو او ښوونيزو پروګرامونو برابرول

د سوداګرۍ نړيوالې سازمان تشکيلات: د دې سازمان مرکزي دفتر د سويس هېواد جينوا په ښار کې دى په ۲۰۱۵ م کال کې د دې دفتر د کارکوونکو شمير (۶۳۴) تنو ته رسیده او د همدې کال لپاره د دې دفتر بودجه (۱۹۷) ميليونه سويسى فرانکې منظور شوى وه. د دې ټولنى د سياسي مسايلو او پريکړو لوړ ترينه مرجع د غړو هېوادونو د وزيرانو شورا ده چې په هر دوه کلونو کې يو ځل خپله غونډه کوي. لمرۍ غونډه يې په کال (۱۹۹۶) م په سينګاپور کې وکړه او وروستۍ غونډه يې په ۲۰۱۵ م کال د دسمبر مياشت په کينيا کې وکړه.

په سوداګريز نړيوال سازمان کې د افغانستان غړيتوب: په ۲۰۰۴ زيږديز کال کې افغانستان رسماً د سوداګريز نړيوال سازمان له لورې د ناظر غړې په توګه ومنل شو. د وړاندېز له مخې د افغاني

هيئت له لورې په لومړي ځل له سازمان څخه وغوښتل شو، تر څو د افغانستان سره د سوداګريزې ودې په ډګر کې مرسته وکړي. کيدای شي هغه مهال زموږ د پلاوي له ځوانه د غړيتوب هر اړخيزه تحليل نه وو شوى، ځکه يې په يوې مخې د سازمان له عمومي شورا او د وزيرانو له کنفرانس څخه د بلا قيد غړيتوب غوښتنه وکړه. ويل شوې وه چې د ۲۰۰۶ ميلادى کال تر پاى او يا هم د ۲۰۰۷ ميلادى کال تر نيمايي پورې د افغانستان غړيتوب منل شوي وي. خو داسې ونه شو، ځکه چې په ۲۰۰۵ ميلادى کال کې د سوداګرۍ سازمان په عمومي غونډه کې او د وزيرانو په کنفرانس کې په دې اړه هيڅ بحث ونه شو.

د څيړونکو له لورې ويل شوي چې نړيوال مارکيټ ته د ټيټ ټکس په ورکړې د افغاني توکو لار موندنه، د سوداګريزو منازعاتو د حل لپاره د يوې قدرتمنې مرجع موندل چې له مخې به يې افغانستان وکولى شي له هند او چين سره د ځمکې له لارې راکړه ورکړه ترسره کړي شي، بل لور ته د مرسته کونکو او غړو هېوادونو له خوا د پانګې د جلب او جذب فرصت او د ګمرکي تعرفو د نظام اصلاح هغه ښى او ګټور لاس ته راوړنى دي چې افغانستان به لاس رسى ورته پيدا کړي.

له بلې خوا په دې سازمان کې تر غړيتوب وروسته افغانستان مجبور دى، څو د دې سازمان ټولو لاسليک شوو معاهدو او پريکړه ليکونو ته احترام وکړي چې د دې پروتوکولونو امضاء

کول لورې بودجې ته اړتيا لري او دم ګړۍ افغانستان د دې سازمان د غړيتوب له عهدى نشي راوتلى.

دا چې ولې د دې سازمان د رهبرۍ دفتر د افغانستان د غړيتوب غوښتونکى دى، د يو لړ سياسي مقاصدو تر څنګ، دوى غواړي د افغانستان د خامو موادو زيرمو ته لار پيدا کړي، چې د دې کار زياتره ګټه بهرنۍ پانګه اچونکو ته ده او کمه ګټه يې افغانستان ته ده.

اوس افغانستان په رسمي توګه د سوداګرۍ د نړيوال سازمان غړى شو. د سوداګرۍ د نړيوال سازمان غړو د ياد سازمان په لسمه غونډه کې د افغانستان پر سر بحث وکړ چې وروسته يې تړون د افغانستان د استازي او د ياد سازمان د غړو لخوا لاسليک شو. د افغانستان ولسى جرګى هم ياد تړون تائيد کړ او د رواني ميلادي مياشتې د جولای په ۲۹ افغانستان د ياد سازمان د رسمي غړى په توګه ومنل شو. په دې سره افغانستان د سوداګرۍ نړيوال سازمان (WTO) ۱۶۴ غړى هېواد شو. □

منابع:

1. <https://www.wto.org/>
2. https://en.wikipedia.org/wiki/World_Trade_Organization
3. <http://www.bbc.com/pashto>

په نړیوال اقتصاد کې د سفر او ګرځندوی ونډه

امریکايي ډالرو په پرتله لوړه شوې ده. خو د ۴.۳ سلنه وړاندې ویل شوي کچې په پرتله ټیټوالی ښکاره کوي. تمه کېږي چې دا سکتور به په راتلونکي کې له نړیوال اقتصاد سره ۲۴۵۱.۱ میلیارده امریکايي ډالرو مرسته وکړي.

په ۲۰۱۴ کال کې د سفر او ګرځندوی سکتور په مستقیمه توګه ۱۰۵ میلیونه دندې رامنځ ته کړې چې په ټولیزه توګه د نړۍ ۳.۶ سلنه دندې جوړوي. د تېر کال په پرتله د دې سکتور دندې ۴.۵ سلنه زیات شوي دي چې په ټولیزه توګه ۴.۵ میلیونه دندې جوړوي چې له ۲.۲ سلنې مخکیني اټکل څخه زیاتوالی ښکاره کوي. په نړیواله بوختیا کې د دې سکتور ټولیزه ونډه ۹.۴ سلنه ده چې د تېر کال په پرتله ۰.۰۵ سلنه لوړوالی ښکاره کوي.

په ۲۰۱۴ کال کې د سیلانیانو صادراتو ۶.۸ سلنه وده کړې چې ارزښت یې ۱۳۸۳ میلیارده امریکايي ډالرو ته رسېږي او د ټولیزه صادراتو ۵.۷ سلنه جوړوي.

د سفر او ګرځندوی سکتور د سوداګرۍ، راکړې او ورکړې، د دندو رامنځ ته کولو او د تاریخي او کلتوري آثارو د خوندي ساتلو سره سره له کورني ناخالصه تولیداتو سره هم مرسته کوي. په ۲۰۱۴ کال کې د سفر او ګرځندوی د نړیوالې شورا (WTTC) لخوا د خپور شوي راپور له مخې، دې سکتور ۷.۶ ترلیونه امریکايي ډالره عاید درلوده چې د نړۍ د کورني ناخالصه تولیداتو ۱۰ سلنه جوړوي او ۲۷۷ میلیونه دندې یې د نړۍ په اقتصاد کې رامنځ ته کړي دي. سره له دې چې دغه سکتور له یو لړ ننگونو لکه د اسعاري بیو د راټیټېدو او د امریکايي ډالرو په وړاندې د اسعارو له نوساناتو سره مخ شوی و خو بیا هم د تېر کال په پرتله ۷.۱۴ سلنه زیاتوالی موندلی دی.

د نړۍ له اقتصاد سره د دغه سکتور د مستقیمې مرستې ارزښت ۲۳۶۴.۸ میلیارده امریکايي ډالرو ته رسېږي چې د نړیوال اقتصاد ۳.۱ سلنه جوړوي او کچه یې د تېر کال د ۲۱۵۵.۴ میلیارده

په نړيواله پانگه اچونه کې د دې سکتور د پانگونې ونډه ۴.۳ رسېږي. □

سلنه ده چې ارزښت يې ۸۱۴.۴ ميليارده امريکايي ډالرو ته ۱.۱ جدول: د سفر او گرځندوی اقتصادي ونډه: اسمي (نوميزه) بېي

نړۍ (مليارد امريکايي ډالر، اسمي بېي)	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۲۴
۱. د سياحت کونکو صادرات	۱.۰۸۸	۹۷۱	۱.۰۶۱	۱.۲۰۰	۱.۲۳۷	۱.۲۹۶	۱.۳۵۶	۲.۶۱۷
۲. کورني لگښتونه (د حکومتي انفرادي لگښتونو په ګډون)	۲.۷۸۵	۲.۵۵۰	۲.۷۳۳	۳.۰۷۲	۳.۱۴۷	۳.۲۲۱	۳.۳۶۰	۶.۸۲۲
۳. د سياحت داخلي مصرف (= ۱+۲)	۳.۸۷۴	۳.۵۲۱	۳.۷۹۴	۴.۲۷۲	۴.۳۸۴	۴.۵۱۷	۴.۷۱۶	۹.۴۳۹
۴. د سياحتي خدمتونو د برابرولو لخوا پېرني، د وارداتي توکو په ګډون (د عرضې زنځير)	-۲.۰۱۹	-۱.۸۰۵	-۱.۹۵۹	-۲.۲۲۷	-۲.۲۸۸	-۲.۳۶۱	-۲.۴۶۹	-۲.۰۱۹
۵. د کورني ناخالصه توليداتو کې د سفر او سياحت مستقیمه ونډه (= ۳+۴)	۱.۸۵۵	۱.۷۱۶	۱.۸۳۴	۲.۰۴۵	۲.۰۹۶	۲.۱۵۶	۲.۲۴۷	۴.۴۴۸
۶. نور وروستي اغېزې (غیر مستقیمه او وضع شوي)	۱.۷۳۹	۱.۵۸۴	۱.۷۱۲	۱.۰۱۵	۲.۰۰۷	۲.۰۷۰	۲.۱۶۵	۴.۴۱۳
د کورني عرضې زنځير								
۷. د پانگې پانگونه	۷۳۳	۶۳۷	۶۴۰	۷۱۳	۷۳۵	۷۵۵	۸۰۰	۱.۷۷۵
۸. د حکومت مجموعي لگښت	۳۵۰	۳۵۷	۳۷۹	۴۱۰	۴۱۵	۴۱۵	۴۲۳	۷۵۳
۹. له غیر مستقیمه لگښت څخه وارد شوي توکي	۲۷۱	۲۳۳	۲۷۳	۲۹۷	۳۱۳	۳۲۹	۳۴۴	۶۰۰
۱۰. وضع شوي	۱.۰۹۱	۱.۰۴۴	۱.۰۸۸	۱.۲۰۴	۱.۲۳۵	۱.۲۶۶	۱.۳۱۲	۲.۵۸۸
۱۱. له کورني ناخالصه توليداتو کې د سفر او سياحت ونډه (= ۶ + ۷ + ۸ + ۹ + ۱۰)	۶.۰۳۸	۵.۵۷۱	۵.۹۲۶	۶.۶۲۰	۶.۸۰۱	۶.۹۹۱	۷.۲۹۱	۱۴.۵۷۶
د دندې اغېزې (۰۰۰)								
۱۲. له دندو سره د سفر او سياحت مستقیمه مرسته	۹۹.۲۰۷	۹۶.۱۹۸	۹۶.۵۴۸	۹۸.۰۹۶	۹۹.۵۰۲	۱۰۰.۸۰۴	۱۰۳.۰۶۹	۱۲۶.۲۵۷
۱۳. له دندو سره د سفر او سياحت ټوليزه مرسته	۲۶۲.۴۵۷	۲۵۴.۶۶۶	۲۵۱.۶۰۴	۲۵۶.۷۵۷	۲۶۱.۱۵۲	۲۶۵.۸۵۵	۲۷۲.۴۱۷	۳۴۶.۹۰۱
نورې شاخصې								
۱۴. له ساحې وتلي سفر لگښتونه	۹۹۱	۸۸۶	۹۶۶	۱.۰۸۰	۱.۱۲۱	۱.۱۷۱	۱.۲۲۴	۲.۳۳۷

سرچینه: ګڼه ټولنه ۱۳۹۳ لمريز کال (د ۲۰۱۵ جنوري)

عوامل عقب مانده گی بعضی کشور های جهان

محبوب الله شریفی
مسئول خطرات
آمریت عمومی عملیات بازار

تا شهروندان کشور ها نسبت به عملکرد دولت شان بی اعتماد گردیده و تا اندازه ای نا امید گردند.

درینجا چند عامل اصلی که مانع پیشرفت اقتصاد کشورها میگردد را قرار ذیل توضیح مینمائیم.

۱. عدم مدیریت سالم اقتصادی:

ساختار و شیوه های مدیریتی مختلف اقتصادی در دنیای امروزی در تعداد

پیشرفت و توسعه یکی از اهداف اقتصادی کشورها بخصوص کشورهای عقب مانده بشمار میرود، اما نیل به پیشرفت به ساده گی امکان پذیر نیست. یک تعداد عواملی موجود اند مانند سلب مالکیت، فساد مالی و اداری، انحصار، ناامنی و بی ثباتی که سبب کاهش سرمایه گذاری ها گردیده و تولیدات داخلی را کاهش میدهند و مسائل فوق الذکر باعث میگردد

«

زیادی از کشورها وجود دارد که تطبیق هر کدام از آنها شرایط و مقتضیات زمانی و مکانی بخصوص خود را دارد. افرادی که در پست‌های کلیدی و اصلی کنترول اقتصاد یک کشور قرار دارند و مسئولین بلند رتبه کشور اند می باید توانایی اداره سیاست های بزرگ اقتصادی را داشته باشند و تا حد امکان از روش‌های آزمون و خطا در مراحل عملیاتی اجتناب کنند.

۲. نسخه های اقتصادی ممکن در برخی شرایط جواب مثبت و در برخی دیگر اثر منفی داشته باشند. بنابراین برنامه های اقتصادی قبل از عملی شدن باید توسط کارشناسان خبره اقتصاد به صورت دقیق و همه جانبه مورد بررسی قرار گرفته و تأثیرات آن در کوتاه مدت و طویل المدت مشخص گردد، زیرا یک اشتباه کوچک مسئولین و کارشناسان اقتصادی می تواند صدمات جبران ناپذیری را به پیکر اقتصاد یک جامعه وارد کند.

۳. **سیستم بانکی ناسالم:** سیستم بانکی ناسالم شامل فکتهای عمده ای از قبیل عدم اطمینان و اعتماد مشتریان از خدمات بانکی، نبود فضای امن جهت انجام معاملات تجاری، فقدان

معاملات دوامدار و ارتباطات مالی با سایر بانک‌های بین‌المللی، نبود سهولت‌های قرضه در بخش صنایع تولیدی و یا هم اعطای قرضه با شرایط دشوار برای مشتریان، عدم سیستم بانکی مطابق معیارهای بانکی بین‌المللی و سرانجام عدم نظارت دوامدار از فعالیت‌های مالی جهت جلوگیری از هرگونه فساد و اختلاس میتواند یکی از عوامل عقب مانده گی کشورها محسوب گردد.

۴. **عدم قوانین مالیاتی سالم:** در بسیاری از کشورهای پیشرفته مالیات نقش عمده ای در تأمین مصارف و بودجه سالانه ایفاء میکند. در حقیقت اقتصادهای پیشرفته وابستگی زیادی به پرداخت مالیات توسط مردم دارد. بالا بردن آگاهی افراد جامعه و کسبه کاران در زمینه اهمیت مالیات و نقش آن در رشد اقتصادی، وضع قوانین صحیح مالیاتی عدالت محور و نیز ایجاد شرایط آسان پرداخت، از جمله فاکتورهای اساسی تحقق درآمدهای مالیاتی بشمار می رود. فقدان قوانین صحیح مالیاتی زمینه را برای فرار از مالیات فراهم می‌سازد و باعث کاهش عواید دولت گردیده و سرانجام به عقب مانده گی کشورها منجر می‌شود.

۵. **کاهش تولید ناخالص ملی و اقتصاد تک بُعدی:** یکی از شاخص‌های اصلی درجه بندی اقتصادی کشورها، میزان تولید ناخالص ملی و درآمدهای ناشی از آن می‌باشد. حضور فعالانه بخش خصوصی و حمایت های مالی دولتی در این زمینه حایز اهمیت است. افزایش تولید به عواملی همچون وجود قوانین اقتصادی حمایت کننده، پشتیبانی مالی توسط بانک‌ها، سرمایه گذاری‌های توجیه پذیر و حذف موانع دست و پا گیر بستگی دارد. این در شرایطی است که برخی از کشورها درآمد عمده شان از قبال تولید یک محصول خاص مانند نفت است که این موضوع می تواند منجر به اقتصاد تک بُعدی گردد که خود زنگ خطری برای بوجود آمدن شرایط بسیار بد اقتصادی در آینده است. تنوع در محصول، افزایش تولید کالاهای با کیفیت و قابل عرضه در بازارهای جهانی می تواند اقتصاد کشورها را از تک بُعدی بودن و اتکای شدید به درآمد یک محصول خاص نجات دهد و در عین حال ارز آوری قابل ملاحظه ای به همراه داشته باشد. در مورد نفت باید گفت که ارزش

افزوده محصولات مشتق شده از آن صدها برابر بیشتر از قیمت اولیه است. بنابراین استفاده صحیح و اصولی از منابع موجود و بالا بردن هر چه بیشتر توان تولید، می تواند یک اقتصاد راکد را به یک قدرت اقتصادی برتر تبدیل کند.

۶. نبود رقابت در بازار: رقابت یکی

از مباحث آگاهان اقتصادی میباشد و اکثریت اقتصاد دانان ارتقای کیفیت اجناس و خدمات، بهره‌وری، ثبات قیمت و پویایی اقتصاد را در گرو فضای رقابتی سالم می دانند. وقتی اجناس با کیفیت پایین عرضه می گردد و مردم حق انتخاب دیگری نیز نداشته باشند، در واقع رقیبی برای آن جنس موجود نیست و این مسئله منجر به یک فضای راکد و منفعل خواهد شد. خلاصه اینکه کیفیت رو به کاهش خواهد گذاشت و یا حداقل در همان سطح باقی خواهد ماند، قیمت ها افزایش یافته و سبب نارضایتی مردم خواهد شد.

۷. بروکراسی اداری در حوزه

های اقتصادی: بروکراسی یا به اصطلاح کاغذ پرانی موضوعی است که توسط مسئولین اداری صورت می گیرد که در آن افراد جهت طی مراحل یک درخواست مجبور اند با

قبول مشکلات زیاد، ضیاع وقت و بالاخره مراجعه به چندین اداره معمولاً در این پروسه دوسیه‌های پر از کاغذ، فورم های اداری، امضاء و مهرهای مختلف بوده و این موضوع باعث کندی امور کاری، نارضایتی مردم و در نهایت ناامیدی بسیاری از افراد جامعه از دولت ها خواهد شد.

۸. عدم بهره‌گیری از ظرفیت‌های

اقتصادی: در تعدادی از کشورها غفلت از قابلیت‌های بالقوه و عدم بهره‌برداری از آنها باعث عقب مانده‌گی اقتصادی و عقب مانده‌گی به سطح ملی شده است. به طور مثال صنعت سیاحت (توریزم) که اسعار خارجی به وسیله آن وارد کشور گردیده و این صنعت از اشتغال‌زا ترین صنایع است که توسط بسیاری از کشورها مورد توجه قرار گرفته و در نتیجه آن به موفقیت‌های چشمگیری نیز دست یافته اند. در میان آنها حتی کشورهای وجود دارند که بدون داشتن جاذبه‌های طبیعی و باستانی توریستی، با پلان گذاری صحیح و ایجاد امکانات و بسترهای مناسب خیلی عظیم از سیاحان را از سراسر دنیا جذب نموده و درآمد هنگفتی از این طریق کسب نموده اند. در مقابل برخی از

کشورها با وجود داشتن جاذبه‌های بسیار زیاد و غنی توریستی به دلیل نبودن زیرساخت‌ها چون هتل ها، مراکز تفریحی، سیستم حمل و نقل مناسب، عدم برند سازی و بعضی مسایل و محدودیت‌های فرهنگی سهم ناچیزی از این صنعت را نصیب خود کرده اند.

۹. نبود سرمایه گذاری خارجی:

جذب سرمایه گذاران خارجی بدلیل عدم امنیت سرمایه گذاری در داخل برخی از کشورها و عدم تضمین از حصول فایده و اصل سرمایه، این بخش از اقتصاد را دچار اختلال می‌کند. یک شخص حقیقی یا حقوقی خارجی زمانی تمایل به سرمایه گذاری در یک کشور می‌کند که آن کشور از ثبات اقتصادی و امنیت مالی و ضمانت فایده خود اطمینان حاصل کند.

۱۰. فساد اداری در بخش های

مختلف اقتصادی: فساد اداری از جمله اختلاس، دریافت رشوه، کلاه برداری و ... در هر سطح و به هر میزانی که باشد، یکی از آفت های بلامنازع اقتصادی و ویرانگرترین فکتور شکست و عقب مانده‌گی است. این موضوع علاوه بر بی‌اعتمادی مردم نسبت به نظام

اقتصادي و نامیدی و یاس عمومی، موجب برهم خوردن نظم و ثبات اقتصادی و مالی کشورها میگردد.

۱۱. **قاچاق کالا:** اجناس تجملی و پر طرفدار، اجناس ارزان با کیفیت بالا و پر مصرف با بازار خوب این فرصت را به برخی افراد استفاده جو می دهد تا اقدام به قاچاق اجناس بصورت عمده کنند و به این ترتیب گذشته از خروج مبالغ هنگفتی اسعار، صدمات جبران ناپذیری به بازار تولید و اشتغال داخلی وارد می آورند. قاچاق اجناس عوامل پیچیده زیادی دارد که از جمله آن می توان به نبود یک اجناس بخصوص با همان کیفیت و همان محدوده قیمتی در داخل و یا قوانین بسیار سخت گیرانه و دست و پا گیر گمرکی برخی کشورها اشاره کرد.

۱۲. نبود ارتباط کافی بین

مؤسسات تحصیلی و صنایع:

تعامل قوی بین سازمان های تجارتي، کارخانه ها، مراکز اقتصادی و بنیادهای آموزشی مانند پوهنتون ها، مراکز تحقیقاتی و علمی و برقراری ارتباط با تحصیل کرده گان خبره علوم اقتصادی و صنعتی، استادان و شاگردان نخبه، می تواند کارگشای بسیاری از گره های اقتصادی گردد.

۱۳. فقدان فرهنگ مصرف و کار

بین مردم: بدون مشارکت فعالانه

مردم هیچ کشوری با ثبات اقتصادی و شرایط پایدار نخواهد رسید. افراد یک جامعه به عنوان مجریان اصلی سیاست های اقتصادی وظیفه بسیار مهمی در دستیابی به موفقیت اقتصادی به عهده دارند. فرهنگ کار باید بصورت صحیح و مؤثر آموزش داده شود و همه در آن مشارکت کنند. وجدان کاری، انجام مسئولیت ها به بهترین وجه، رشد آگاهی و مطالعات تجارتي، داشتن برخورد خوب و نیک، ظاهر آراسته، تلاش برای رشد و پیشرفت در همه زمینه های کاری و زندگی، آشنایی با علوم مرتبط از جمله مواردی هستند که باید مورد توجه قرار گیرند و فرهنگ مصرف نیز باید اصلاح شود. کشورهای پیشرفته معمولاً دارای مردمانی ساده زیست و بدور از تجملات غیر ضروری زندگی می باشند. میزان عمده ای از معضلات اقتصادی چه در سطح خانواده و چه در سطح کشور با رعایت نکات ساده مصرفی و اصلاح الگوی مصرف خود بخود برطرف می شوند.

نتیجه گیری:

۱. در اکثر کشورها، خصوصی سازی

اقتصاد، یکی از رمزهای اصلی موفقیت می باشد.

۲. در کشورهای پیشرفته سهم دولت از فعالیت های اقتصادی زیر ۱۰ درصد و در برخی کشورهای دارای اقتصاد ضعیف این میزان بالاتر از ۹۰ درصد هم می رسد.

۳. از بین بردن بیکاری همچنان اصلاح قوانین کار نیز باید به گونه ای مطلوب صورت گیرد که هم مصالح کارمندان مدنظر گرفته شده و هم شرایط را برای کارفرمایان سخت تر نسازد.

۴. ایجاد جاذبه های سرمایه گذاری و بازاریابی و نیز فراهم سازی بسترهای مناسب از وظایف دولت ها می باشد.

۵. بطور خلاصه رهایی از عقب مانده گی اقتصادی و پیشرفت در عرصه های ساینس و تکنالوژی، معارف، صحت، زراعت، معادن، صنایع، ترانسپورت و غیره در مجموع مستلزم عظم راسخ ملی و همه جانبه از طرف مسئولین کشورها و مردم می باشد.

منابع:

1. <https://en.wikibooks.org>
2. <http://banki.ir/mehr>

نقش و مزایای بانکداری الکترونیکی بر تسریع روند معاملات بانکی

محمد تمیم رافع

مدیر ارشد ارتباط زونهای آمریت عملیات بانکی

بانکداری الکترونیکی عبارت است از استفاده از فناوری های پیشرفته نرم افزاری و سخت افزاری مبتنی بر شبکه و مخابرات برای تبادل منابع و اطلاعات مالی به صورت الکترونیکی که می تواند باعث حذف نیاز به حضور فیزیکی مشتری در شعب بانک ها شود.

وقوع انقلاب صنعتی، فعالیت های اقتصادی کشورها و عملکرد رو به رشد تشبثات، افراد را از حالت سنتی خارج نموده و آنها را در یک روند به اصطلاح نوسازی به سوی محصولات و فناوری های صنعتی جدید سوق داده است. این روند که با سرعت خارق العاده ای سراسر دنیا را تحت «

برتری خود در آورده، با وجود برخی پیامدهای اجتماعی نه چندان رضایت بخش، فواید اقتصادی چشمگیری به همراه داشته است؛ به گونه ای که توسعه روزافزون تشبثات و در نتیجه آسایش و خشنودی نسبی شهروندان را به همراه داشته است. به طور قطعی، ثمر بخشی این رویداد بزرگ در جوامع توسعه یافته و در حال توسعه، در سایه فراهم سازی بسترهای مورد نیاز و اتخاذ راهبردها و اقدامات مناسب دولت‌ها و تشبثات بوده است؛ در این میان می توان به نقش تأثیر گذار سیاست‌های کارساز دولت‌ها در زمینه بانکداری و نیز عملکرد شایسته بانک‌های دولتی و خصوصی در ایجاد بستر مالی توسعه صنعتی کشورها، افزایش توانمندی تشبثات و ارتقای رفاه شهروندان در دوره جدید اشاره کرد.

در عصر جدید، زمان، سرعت، مکان و مسافت معنای تازه ای پیدا می کنند. با ارتباطات الکترونیکی، دنیا به یک اجتماع مجازی نزدیک و کوچک تبدیل می گردد که مارشال مک لوهان آن را دهکده جهانی می نامد. بنابراین امروز با پیدایش و کمک فناوری های جدید و شبکه گسترده جهانی اینترنتی، شاهد اقتصاد دیجیتالی، کسب و کار الکترونیکی و به خصوص بانکداری توسط موبایل هستیم.

ورود بانک‌ها در عرصه بزرگ فناوری اطلاعات این امکان را فراهم می سازد تا جهش‌های چشمگیری برای ارائه و

گسترش خدمات بانکی صورت گیرد. با استفاده از ابزار های ارتباطی و اطلاعاتی هر روز شیوه های جدیدتری به مشتریان معرفی می شود تا مشتریان سریع تر و بهتر از گذشته خدمات مورد نیازشان را دریافت کنند. در واقع فناوری های ارتباطی و اطلاعاتی به بانک‌ها در رسیدن به شعار همیشگی (مشتری محوری) کمک بزرگی کرده اند.

حضور در عصر فرا اطلاعات و افزایش شتاب روزمره تکنالوژی اطلاعات، باعث شده است تا مشتریان بانک‌ها از طریق خطوط اینترنت و موبایل با حساب های بانکی خود ارتباط بر قرار نمایند. راحتی و آسایش مشتری از خدماتی است که در هر زمان و در هر مکانی که بخواهد می تواند از آن بهره برد و در نهایت رضایت وی مشوقی برای استفاده مجدد از این خدمات می باشد. امروز با توجه به مزایای اقتصادی فراوان سیستم های بانکداری الکترونیکی از نظر کاهش هزینه و افزایش سودآوری، افزایش کیفیت در ارائه خدمات به مشتریان، رفع محدودیت های زمانی و مکانی و گسترش حوزه فعالیت های بانکی و بازاریابی، در بسیاری از کشورهای پیشرفته علاوه بر بانک های جدید که خدمات خود را تنها از طریق ارتباطات الکترونیکی به مشتریان ارائه می کنند، بانک های سابقه نیز در کنار فعالیت فعلی خود و یا با تأسیس بانک های مستقل به شیوه الکترونیکی خدمات و عملیات بانکی خود را توسعه می دهند.

نتایج نشان دهنده آنست که تسهیلات و خدمات بانکداری الکترونیکی، شفافیت و دقت در خدمات بانکداری الکترونیکی، سهولت در استفاده از خدمات و نهایتاً صرفه جویی در زمان استفاده از خدمات، تأثیر مثبت و مستقیم بر رضایت مشتریان دارد. مشتریان در شرایط زمانی و مکانی مختلف از یک طرف نیازمند برقراری ارتباطات با بانک دلخواه خود بوده و از طرف دیگر با انجام پیش بینی های لازم، بانک‌ها می توانند در شرایط مختلف به نیازهای مشتریان پاسخ دهند. بانک‌ها در ارائه خدمات بانکداری الکترونیکی به مشتریان این امکان را فراهم می نمایند تا از طریق کمپیوتر شخصی، موبایل، ترمینل های فروشگاهی (POS) و ماشین های صرافی (ATM) خدمات مورد نظر خود را دریافت کنند که در این میان نقش موبایل می تواند بارزتر باشد.

بانکداری از طریق موبایل، خدمتی است که مشتریان بوسیله آن قادر می شوند تا بیلانس حساب بانکی خود را حصول و همچنان دستور انتقال پول از حساب مشتری به حساب های دیگر، انجام حواله بانکی، خرید و فروش انواع اوراق و غیره را انجام دهند، ولی این کار می تواند در سطح بالایی از امنیت صورت گیرد.

باقی ماندن در فضای رقابتی، کاهش هزینه ها، امکان فعالیت های ارتباطی گسترده تر، صرفه جویی در زمان و عدم نیاز به تعداد زیاد شعبه در مناطق مختلف، ارائه خدمات بانکی در ساعات مختلف شبانه روز، ارائه

هر نوع خدمات بانکی در هر نقطه کشور و جهان، امکان دسترسی سهل و در عین حال سرعت خوب و بالاتر ارائه خدمات را می‌توان از جمله مزایایی دانست که ذریعۀ بانکداری توسط موبایل برای مشتریان بانک‌ها عرضه می‌گردد. از آنجا که زیرساخت‌ها یا بسترهای ارتباطی از مهمترین مباحث بانکداری الکترونیکی است، با اندکی دقت و برنامه‌ریزی امکان پیاده سازی آنها، بانک‌ها را از خطر سرقت اطلاعات نجات خواهد داد. بنابراین پیدایش و ترویج فناوری‌های جدید نیاز به یک سلسله ساختارهای مختص به خود را دارد. لذا برای توسعه بانکداری و تجارت الکترونیکی در یک جامعه موارد متنوعی باید مورد توجه قرار گیرد.

هر چند در افغانستان در قسمت زیر ساخت‌ها، اعتماد سازی و سایر تسهیلات بانکداری الکترونیکی کارهای صورت گرفته است، اما چالش‌های نیز فرا روی تکنالوژی در کشور موجود است. با فراهم سازی زیرساخت‌های ارتباطی مخابراتی و تغییر مدل زندگی در شهرهای کلان، مردم تمایل بیشتری به استفاده از خدمات بانکی غیرحضور دارند.

آمارها بیانگر رشد روز افزون و چشمگیر بانکداری الکترونیکی در جهان است و فراگیری این تکنالوژی موجب توسعه زیر ساخت‌ها و رشد فراگیری فناوری‌های مرتبط و تدوین معیارها در سطح بین المللی شده است. از سوی دیگر مزایای بانکداری توسط موبایل و به سیستم

الکترونیک در ارائه خدمات بهتر به مشتریان و بهبود شاخص‌های بهره‌وری در بانک‌ها توجه کارشناسان و متخصصین زیادی را در جهان به خود معطوف کرده است.

با ظهور انترنت در عرصه تجارت و شکل‌گیری تجارت الکترونیک، یکی از موارد ضروری در تجارت اجراء و نقل و انتقالات بخش مالی یا مبادله آن می‌باشد. بدین منظور به شدت نیاز سیستماتیک احساس می‌شود که بتواند با سرعت، کیفیت و دقت بالا، خدمات مالی را در دنیای مبادلات الکترونیکی عرضه کند. اجرای چنین خدمات و مقبولیت عام آن به ایجاد اطمینان و اعتماد مشتریان در عرضه خدمات مالی الکترونیکی نیاز دارد. بشر برای رفع این نیاز خود، دنبال ابزار تکنالوژیکی جهت عرضه خدمات مالی می‌باشند تا اینکه امنیت لازم را در به کارگیری سیستم خدمات مالی الکترونیکی کسب نمایند.

توجه اساسی به تلفون به عنوان ابزار حفاظتی در عرضه خدمات مالی و بانکی، باعث شکل‌گیری خدمات بانکداری از طریق موبایل در دنیا شده است. در نهایت سرمایه‌گذاری‌های فراوانی، هم روی ابعاد سخت افزاری و هم نرم افزاری موبایل در سرتاسر دنیا صورت گرفته است. با توجه به اینکه در قالب تجارت و بانکداری الکترونیکی از شیوه‌ها، روش‌ها و ابزارهای مختلفی برای عرضه خدمات مالی و بانکی استفاده می‌شود و در سیر

تکاملی خود به فناوری کم هزینه و با کیفیت سوق پیدا کرده است. به تازه‌گی گرایش قابل توجهی به استفاده از موبایل برای عرضه خدمات بانکی در سراسر دنیا با تفکیک موارد ذیل مشاهده می‌شود.

۱. ایجاد موانع رقابتی: هر سازمان باید با بررسی بازار، بخشی را برای فعالیت خود انتخاب کند که در آن نقطه توانایی‌های بیشتری دارد و در نتیجه می‌تواند که به شکل بهتر به نیازهای مشتریان پاسخ دهد. اگر بانک بخواهد خدمات با کیفیت به مشتریان خود ارائه کند باید ابتدا نیازها، خواسته‌ها و منافع مشتریان خود را شناسایی و سپس در مقایسه با رقبا این نیازها و خواسته‌ها را به صورت کارآمدتر و مؤثرتر تأمین کند، به نحوی که بقا و بهبود رفاه جامعه و مشتری، هر دو فراهم شود.

۲. خدمات متمایز: امروز بسیاری از خدمات، مخصوصاً در مورد مسایل بانکی شبیه به یکدیگر شده‌اند. اگر خدمتی که عرضه می‌شود کاملاً شبیه رقبا باشد، چگونه می‌توان مشتری را متقاعد کرد که خدمت شما را انتخاب کند؟ ارائه خدمات متمایز به مشتریان از راه‌های مؤثر برای انجام چنین کاری است.

۳. وفاداری مشتریان: اگر بانک به ایجاد وفاداری در مشتریان توجه نماید، باید اهمیت حفظ یک مشتری را در ارائه هر خدمت، در نظر بگیرد. بانک باید مشتریان را دارایی‌های ارزشمندی

خود دانسته و از تمام کارکنان بخواهد که برای حفظ و در نتیجه وفادار ماندن و وفادار شدن مشتریان هر کاری از دست شان بر می آید، انجام دهند.

۴. کاهش هزینه‌های بازاریابی: ارائه خدمات مناسب با کیفیت بالا به مشتریان، ممکن هزینه‌های بازاریابی را کاهش دهد. زیرا اولاً هزینه به دست آوردن مشتری جدید، ممکن تا پنج برابر هزینه حفظ مشتریان قدیمی باشد. ثانیاً که مشتریان قدیمی می توانند به علت توصیه به فامیل، دوستان و همسایه ها بهترین منبع تبلیغ برای بانک باشند.

مقایسه بانکداری الکترونیکی با بانکداری سنتی: آنچه در مقایسه بانکداری الکترونیکی با بانکداری سنتی قابل توجه است، ویژگی فعال و آینده‌نگر بانکداری الکترونیکی است. بانکداری سنتی با دید محافظه کارانه سعی می نماید به شیوه های مختلف هزینه‌های بانکی را کاهش دهد، در صورتی که بانکداری الکترونیکی ضمن ارائه خدمات جامع بانکی به دنبال توسعه و تحول با هدف جلب رضایت مشتری بوده و برای افزایش درآمد از طریق ارائه خدماتی که در قبال آن ها کارمزد دریافت می دارد، سیاستگذاری می کند. بنابراین در بانکداری الکترونیکی، هر چند که کاهش هزینه‌های بانکی نیز مورد توجه قرار می گیرد، اما هدف اصلی آن رشد درآمد

بانک از طریق ارائه خدمات مقایسه تطبیقی بین ویژگی های بانکداری الکترونیکی و بانکداری سنتی ارائه شده است، متنوع می‌باشد.

جدول مقایسه ویژگی های بانکداری الکترونیکی با بانکداری سنتی

بانکداری الکترونیکی	بانکداری سنتی
• بازار نا محدود از لحاظ مکانی • رقابت نامه های تجاری • ارائه خدمات گسترده • ارائه خدمات متنوع به اساس نیاز، سفارش مشتری و نوآوری • بانک های چند منظوره (الترنیت چینل) مجهز به امکانات الکترونیکی • تمرکز به هزینه و رشد در آمد • کسب در آمد از طریق مزد کار • از نظر زمان نا محدود و ۲۴ ساعته • وجود رابطه نزدیک و تنگاتنگ بین بانکی • به دلیل استفاده از سیستم و تکنالوژی حجم اسناد بانکی و نیرو انسانی به شدت کاهش میابد.	• بازار محدود • رقابت بین بانک ها • ارائه خدمات محدود • ارائه خدمات به یک شکل خاص • متکی بر شعب • تمرکز به هزینه • کسب در آمد از طریق حاشیه سود • در قید ساعات اداری • نبود رابطه نزدیک و مرتبط بین بانکی • به دلیل وجود ساختاری مبتنی بر استخدام تعداد زیاد نیرو انسانی و ترتیب اسناد بانکی به شکل فیزیکی نیاز است

طریق به خرید و فروش یا به طور کلی عرضه محصولات اقدام کنند.

بدین منظور با در نظر داشت موجودیت تکنالوژی نوین، سیستم های مدرن بانکی، استفاده از انترنت و تلفون های هوشمند با ترغیب بانک‌های مجوز و شرکت های مخابراتی می‌توان خدمات سهل بانکداری الکترونیکی را در شهرهای پرنفوذ کشور ارائه نموده و رفاه و آسایش را به ارمغان آورد. □

تلاش‌هایی که در افغانستان در زمینه ترغیب مشتریان به استفاده از خدمات بوسیله موبایل صورت گرفته، به نظر می‌رسد و تا حدی استفاده از خدمات بانکداری توسط موبایل مورد توجه قرار گرفته است که در حال حاضر رشد فراگیر ارتباطات الکترونیکی و ماهواره ای تأثیر عمیقی بر فعالیت‌های روزمره بشر دارد. متخصصین این فن سعی در به کارگیری این فناوری و استفاده از آن به

فُرست ها و چالش های سرمایه گذاری در افغانستان

سید محمد احمدزی

تیم لیدر ارشد اداره ناظر کل د افغانستان بانک

رشد و توسعه اقتصادی، جلب سرمایه گذاران داخلی و خارجی به منظور سرمایه گذاری در هر کشور از اهمیت زیادی برخوردار است. افغانستان نیز مانند سایر کشورها تلاش بخرج می دهد تا سرمایه گذاران خارجی را برای سرمایه گذاری در بخش های مختلف اقتصادی در افغانستان جذب نماید. در حال حاضر

یکی از اهداف اساسی اقتصاددانان و سیاست گذاران هر کشور را چگونگی افزایش تولیدات ناخالص ملی و درآمد سرانه تشکیل می دهد. آنها برای نیل به این اصل مهم راهکارها و روش های مختلف را ارائه می کنند تا رشد اقتصادی کشور را افزایش دهند تا در نهایت کشور شان به توسعه اقتصادی دست یابد. برای

زمينه و فرصت سرمايه گذاري برای سرمايه گذاران خارجي در افغانستان فراهم گردیده است. تشويق سرمايه گذاران داخلي و جلب سرمايه گذاران خارجي در افغانستان از چند جهت برای اقتصاد افغانستان مهم محسوب می گردد که در ذیل به شکل فشرده به آنها اشاره می نمائیم:

۱. توليدات ناخالص ملی و عاید سرانه افزایش می یابد
۲. سرمايه گذاري و توسعه آن باعث ایجاد فرصت های کاری و اشتغال در کشور شده و زمینه کار برای شهروندان فراهم می گردد
۳. سرمايه گذاران خارجي با همکاري و رهنمائي می توانند ما را با اقتصاد جهاني وصل کنند و این مسئله باعث می شود که منافع اقتصادي میان افغانستان و کشور های دیگر ایجاد گردد
۴. در نهایت این موضوع اذهان مردم را بیشتر در گیر مسائل اقتصادي کرده و ممکن مسائل را که به نحوی سبب تضعیف کشور و اقتصاد کشور شود، فراموش نمایند

با توجه به اهمیت سرمايه گذاري در افغانستان، ضرور است تا چالش ها و فرصت های سرمايه گذاري را در این کشور مورد بررسی قرار دهیم. مسئله مهم این است که آیا زمینه جلب سرمايه

گذاري خارجي در افغانستان وجود دارد یا خیر؟ از آنجا که امروز در عصر جهاني شدن قرار داریم و جهاني شدن اقتصاد یکی از ابعاد جهاني شدن می باشد که به طور جدی در مطالعات توسعه سياسي، اقتصاد سياسي، روابط بین الملل و خیلی از رشته های دیگر مورد توجه قرار گرفته است. این جنبه در بردارنده جهاني شدن تولید و معاملات مالی می باشد. این امر به گونه ای تناتنگ با پیشرفت تحلیل اطلاعات و تکنالوژی اطلاعاتی مرتبط است که برقراري ارتباطات عظیم بین نقاط مختلف جهان و تشکیل یک نظام مالی فراملی را ممکن می سازد و اقدامات شرکت های چند مليتي را تسهيل می کند. تولید جهاني و جابجايي سرمايه اکنون از طريق اقدامات شرکت های چند مليتي یکپارچه شده است. این شرکت ها سردمدار جهاني شدن اقتصاد هستند که بر اساس آن، تولید شرکت به کشوري که شرکت در آن تأسیس شده، محدود نمی شود، بلکه نمایندگی های مختلف توليدي در کشورهای مختلف بر مبنای سرمايه گذاري خارجي مستقیم به وسیله خود شرکت، به امر تولید می پردازند.

بنابراین، جهاني شدن اقتصاد دنبال جايي می گردد که منابع ارزان داشته باشد و با کمترین هزینه بتواند اجناس خود را تولید کرده و به بازار عرضه نماید. یعنی جهاني شدن برای کشورها این زمینه را فراهم

کرده است که نمایندگی شرکت های چند مليتي را در کشور خود جلب و جذب نمایند، اما مهم اینست که آیا در افغانستان زمینه و فرصت جلب سرمايه گذاران (داخلي و خارجي) فراهم است یا خیر؟ از آنجا که افغانستان دارای منابع مختلف زیر زميني بوده و جدیداً این منابع کشف و به بهره برداري سپرده می شوند و کشور های مختلف تلاش دارند تا در این بخش با افغانستان همکاری نمایند؛ بنابراین می توان گفت که منابع وجود دارد، اما تعیین قیمت آن بستگی به دولت افغانستان دارد. اگر دولت این منابع را به شکل ارزان در اختیار شرکت ها قرار دهد، از این جهت شرکت ها ممکن نمایندگی تولید و مالی خود را در افغانستان تأسیس نمایند. از طرف دیگر منابع انساني ارزان در افغانستان وجود دارد که شرکت ها می توانند از منابع انساني موجود با کمترین هزینه استفاده اعظمی نمایند. از آنجا که منابع انساني در افغانستان ارزان می باشد، سرمايه گذاران می توانند با کمترین هزینه از منابع انساني این کشور استفاده اعظمی نمایند.

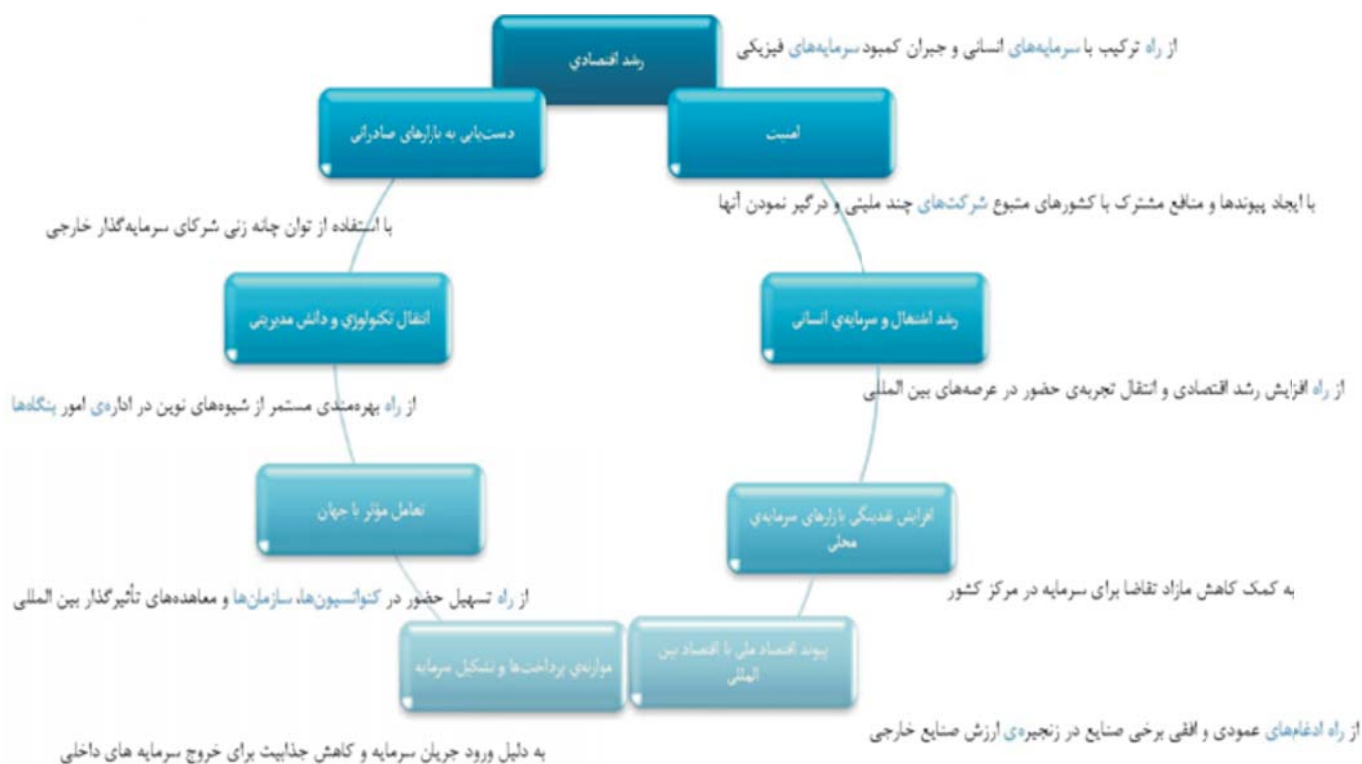
با وجود اینکه در افغانستان بعد از سال ۲۰۰۱ میلادی در بخش های تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی پیشرفت های چشمگیری بعمل آمده است، یعنی پیشرفت های تکنالوژی مخابراتی باعث شده است که ارتباطات با کشورهای

مختلف دیگر تسهیل شود که بر مبنای آن زمینه سرمایه گذاری خارجی فراهم گردد، ولی چالش های فراوری جلب سرمایه گذاران خارجی در افغانستان نیز وجود دارند که یکی آن مسئله امنیت افغانستان می باشد. یعنی نبود امنیت باعث می شود که نه تنها زمینه و فرصت های سرمایه گذاری داخلی، بلکه زمینه سرمایه گذاری خارجی نیز در افغانستان کاهش یابد. مسئله امنیت برای شرکت های چند ملیتی و سرمایه گذاران خارجی یک موضوع اساسی است که دولت افغانستان باید روی این موضوع توجه بیشتر نماید تا زمینه سرمایه گذاری خارجی نیز فراهم گردد و در نهایت شرکت های چند ملیتی و سرمایه گذاران خارجی افغانستان را گزینه مناسب

برای سرمایه گذاری پذیرفته که به نفع اقتصاد کشور خواهد بود.

باید گفت که بعضی زمینه ها و فرصت ها مانند منابع مادی و انسانی ارزان، پیشرفت های تکنالوژیکی برای برقراری ارتباطات و تحلیل اطلاعات برای سرمایه گذاری در افغانستان موجود است، اما مشکلات امنیتی باعث می شود که از تمام زمینه ها و فرصت ها بشکل مؤثر آن استفاده نشود. از آنجا که افغانستان تمام نیازمندی های خود را از کشورهای مختلف دیگر با هزینه زیاد وارد می نماید، ایجاد شرکت های مختلف باعث می شود که نیازمندی های مردم با کمترین هزینه برآورده شود. بنابراین مردم از سرمایه گذاران به دلیل ایجاد اشتغال و برآورده شدن

نیازهای شان با کمترین هزینه حمایت خواهند کرد. حمایت مردم از سرمایه گذاران از یک طرف باعث می شود که سرمایه گذاران با اطمینان و اعتماد به توسعه سرمایه گذاری در بخش های مختلف پردازند و از جانب دیگر دولت نیز با جلب و حمایت آنها گام های مؤثر را روی دست گیرد و مردم را به خرید و مصرف کالاهای داخلی تشویق نمایند تا افغانستان از یک کشور مصرفی به کشور تولیدی مبدل گردد و دولت افغانستان تلاش ورزد تا از توريد اجناس بی کیفیت و یک بار مصرف تا حد امکان جلوگیری نموده و زمینه تولیدات داخلی را که در رشد اقتصادی کشور از اهمیت خاص برخوردار است، فراهم نماید. □

نړیواله سوداګری

نړیواله سوداګری په ۲۰۱۴ کال کې کمزوره وده درلوده چې په اټکلیزه توګه ۳.۴ سلنې ته ورسید.

د پرمختللو هېوادونو د صادراتو کچه ۳.۵ سلنه وده کړې او تمه کېږي چې د دې هېوادونو صادرات به په راتلونکي کال کې لا ښه شي. د امریکې صادراتو په ۲۰۱۴ کال کې پیاوړې وده درلوده، خو تمه کېږي چې په راتلونکي کال کې د ډالرو د زیاتېدو له کبله رابښته شي. د لویدیځ اروپایي هېوادونو لخوا د ثبات راوستلو لپاره اوچت شوي ګامونه به صادراتو ته وده ورکړي او د یورو د ارزښت په راتیټولو کې به اغېزناکه رول ولري خو په دې هېوادونو کې واردات محدود کړي، په داسې حال کې چې د جاپان د ین ارزښت کموالی به د دې هېواد صادراتو پر ودې باندې مثبتې اغېزې پرېږدي.

د ګډو ګټو هېوادونو صادرات په ۲۰۱۴ کال کې د سیمه ییز جیوپولیتیک تشنج له کبله په شدید توګه زیانمنه شوي او تمه کېږي چې شاوخوا صفر (۰) کې پاتې شي. د وارداتو نرخ هم په اټکلیزه ډول ۳.۴ سلنې ته په ۲۰۱۴ کال کې راټیټ شوی دی.

د ودې په حال کې هېوادونو د صادراتو وده ۳.۹ سلنه اټکل شوې ده، حال دا چې د وارداتو د صادراتو په پرتله ۰.۰۱ سلنه درجه ټیټوالی په ګوته کوي.

د امریکې متحده ایالات: په ۲۰۱۴ کال کې د توکو او خدمتونو د صادراتو ارزښت ۲۳۴۵.۴۲ میلیارده امریکایي ډالرو ته رسېده، حال دا چې د وارداتو ارزښت ۲۸۵۰.۴۷ میلیارده امریکایي ډالره ؤ چې د ۵۰۵.۰۵ میلیارده امریکایي ډالرو کسر ښکاره کوي. د امریکې د متحدو ایالتونو سوداګریز کسر په ۲۰۱۴ کال کې ۶

سلنه ثبت شوی دی چې د تېر کال په پرتله زیاتوالی ښکاره کوي. د متحدو ایالتونو د سوداګرۍ کسر د کورني ناخالصه تولیداتو ۲.۹ سلنه جوړوي چې د تېر کال د ۲.۸ سلنې څخه لوړوالی ښکاره کوي.

جرمني: په ۲۰۱۴ کال کې جرمني د سوداګرۍ په برخه کې ۲۱۸.۹ میلیارده یورو ډېریدنه (مازاد) تجربه کړې چې ټولیزه صادرات یې ۱۱۳۳.۵ میلیارده یورو او ټولیزه واردات یې ۹۱۶.۶ میلیارده یورو ته رسېږي.

فرانسه د جرمني ډېر مهم سوداګریز شریک دی چې د ارزونې لاندې موده کې د دواړو هېوادونو ترمنځ په ټولیزه توګه د ۱۶۹.۴ میلیارده یورو په ارزښت سوداګریزې معاملې ترسره شوي دي. هالنډ د دې هېواد دوهم ستر سوداګریز شریک او ورپسې چین درېم سوداګریز شریک دی چې ټولیزه سوداګریزې معاملې یې په ترتیب سره ۱۶۱.۳ میلیارده یورو او ۱۵۴.۰ میلیارده یورو ته رسېږي.

بریتانیا: په ۲۰۱۴ کال کې د بریتانیې د سوداګرۍ کسر ۳۴.۸ میلیارده پاونډ ته لوړ شو چې د تېر کال په پرتله ۳.۳ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي چې د ۲۰۱۰ کال راهیسې تر ټولو لوی کسر ګڼل کېږي. په ۲۰۱۴ کال کې د دې هېواد دواړه صادرات او واردات راکم شوي؛ که څه هم صادراتو د وارداتو په پرتله د پام وړ ټیټوالی موندلی دی. صادرات ۱۴.۶ میلیارده پاونډ حال دا چې واردات ۷.۳ میلیارده پاونډ رابښته شوي دي.

فرانسه: په ۲۰۱۴ کال کې د دې هېواد سوداګریزو توکو صادراتو او وارداتو د تېر کال په پرتله کموالی موندلی دی. د سوداګریزو

سلنه او ۲.۹۵ سلنه زیات شوی دی. که څه هم له جاپان سره د دغه هېواد سوداګرۍ بیا ۱ سلنه راټیټه شوې ده.

روسیه: په ۲۰۱۴ کال کې د روسیې د ټولیزه صادراتو ارزښت ۴۹۷.۷۶ میلیارد امریکایي ډالرو ته رسېده حال دا چې د ټولیزه وارداتو ارزښت یې ۳۰۸.۰۳ میلیارد امریکایي ډالره ؤ، چې ۱۸۹.۱ میلیارد امریکایي ډالره ډېرښت ښکاره کوي. د روسیې سوداګریزه ډېرېدنه د تېر کال په پرتله ۴.۳ سلنه وده موندلې ده.

هند: د دې هېواد ټولیزه صادرات (د ۲۰۱۴ کال له اپریل څخه تر ډیسمبر پورې) ۲۴۱،۱۵۳.۶۸ میلیون امریکایي ډالرو ته رسېږي چې د تېر کال د ۲۳۱،۸۲۹.۸۷ میلیون امریکایي ډالرو په پرتله ۴.۲ سلنه وده ښکاره کوي، حال دا چې ټولیزه واردات د تېر کال د ورته دورې د ۳۳۸،۹۰۷.۳۵ میلیون امریکایي ډالرو په پرتله (د ۲۰۱۴ کال له اپریل تر دسمبر پورې) ۳۵۱،۲۰۵.۷ میلیون امریکایي ته رسېده. په ۲۰۱۴ کال کې (له اپریل تر دسمبر پورې) د سوداګرۍ کسر ۱۱۰،۰۵۱.۹۵ میلیون امریکایي ډالره اټکل شوی دی چې د تېر کال د ۲.۸ سلنې کسر په وړاندې لوړوالی ښکاره کوي.

ترکیه: په ۲۰۱۴ کال کې د دې هېواد د توکو او خدمتونو صادرات ۶.۸ سلنه زیات شوي دي حال دا چې د توکو او خدمتونو واردات بیا په ثابته بڼه سره ۰.۲ سلنه لږ شوي دي. د دې هېواد د توکو او خدماتو صادرات ۶.۸ سلنه زیات شوي دي چې ارزښت یې په ثابته بڼه کې ۳۴.۱۱۱ میلیارد ترکي لېرې ته رسېږي او ۲۰.۷ سلنه زیات شوي دي چې ارزښت یې په اوسنیو بڼو کې ۴۸۴.۹۸۳ میلیارد ترکي لېرې ته رسېږي.

په ۲۰۱۴ کال کې د دې هېواد د توکو او خدمتونو صادرات ۰.۲ سلنه کم شوي دي چې ارزښت یې په ثابته بڼه کې ۳۵.۵۸۲ میلیارد ترکي لېرې ته رسېږي او ۱۱.۵ سلنه زیات شوي دي چې ارزښت یې په اوسنیو بڼو کې ۵۶۲.۲۷۱ میلیارد ترکي لېرې ته رسېږي. □ سرچینه: ګڼه ټولنه، ۱۳۹۳ لمری کال (د ۲۰۱۵ جنوري)

توکو ټولیزه صادراتو ارزښت ۵۶۶.۷ میلیارد امریکایي ډالرو ته رسېده حال دا چې د سوداګریزو توکو د واردات ۶۵۹.۹ میلیارد امریکایي ډالره و چې د ۹۳.۲ میلیارد امریکایي ډالرو کسر ښکاره کوي. دا سوداګریز کسر د تېر کال په پرتله ۸.۶ میلیارد امریکایي ډالره ټیټ شوی دی. الوتکې، درمل او موټرې د دې هېواد د مهمو صادراتي توکو په ډله کې راځي حال دا چې نفتي مواد د وارداتي توکو په سر کې ځای لري.

ایټالیا: د ایټالېي د احصائیې د ملي ادارې (Istat) لخوا د خپور شوي راپور له مخې، د ۲۰۱۴ کال د څلورمې ربعي پرمهال د ایټالېي د ټولیزه صادراتو ارزښت ۱۱۴،۰۹۴ میلیون یورو ته رسېده چې د تېر کال د ورته مودې په پرتله ۳.۸ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي، حال دا چې د ټولیزه وارداتو ارزښت یې ۱۰۰،۸۲۹ میلیون یورو و چې د تېر کال د ورته مودې په پرتله ۲.۰ سلنه لوړوالی ښکاره کوي.

چین: په ۲۰۱۴ کال کې د چین بهرني سوداګرۍ ۳.۴ سلنه (کال په کال) وده موندلې چې د تېر کال ۷.۶ سلنه ودې په پرتله ټیټوالی ښکاره کوي.

په ۲۰۱۴ کال کې چین د ۳۸۲.۴۶ میلیارد امریکایي ډالرو په ارزښت سوداګریزه ډېرېدنه ثبت کړې ده چې د تېر کال په پرتله ۴۷.۷ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي. د دې هېواد د ټولیزه صادراتو کچه ۴.۳ تریلیونه امریکایي ډالرو ته رسېږي، حال دا چې د ټولیزه وارداتو کچه یې ۱.۹۶ تریلیونه امریکایي ډالرو ته رسېږي. د تېر کال د شمېرو په پرتله صادرات ۶.۱ سلنه او ټولیزه واردات ۰.۴ سلنه زیات شوي دي چې په پایله کې د دې هېواد د ۴۷.۷ سلنې سوداګریزې ډېرېدنې لامل شوی دی. په ۲۰۱۴ کال کې له اروپایي ټولنې سره د چین د سوداګرۍ کچه چې د دې هېواد تر ټولو لوی سوداګریز شریک ګڼل کېږي، ۸.۹ سلنه زیات شوی دی، حال دا چې د سوداګرۍ بهیر له متحدو ایالتونو او د آسیا د سهیل ختیځ هېوادونو ټولنې ASEAN سره په ترتیب سره ۵.۴

د افغانستان تازه مېوې د هوا له لارې هند او دوبي ته استول کېږي
۰۹ وری ۱۳۹۵

افغانستان د سوداګرۍ خونه وايي؛ د افغانستان له حکومت سره په همغږۍ په پام کې لري چې د هېواد تازه مېوې د هوا له لارې هند او متحده عربي اماراتو ته صادري کړي. د دې خونې مرستيال خانجان الکوزی وايي، د هند حکومت ژمنه کړې چې دغه هېواد ته د افغانستان له صادراتي مېوو مالیه نه اخلي.

د روان کال په جوزا/غبرګولي میاشت کې د افغانستان او پاکستان ترمنځ تر سرحدي شخړو وروسته د افغان سوداګرو په وینا د کابل او اسلام آباد ترمنځ سوداګریزه راکړه ورکړه کمه شوې ده.

ښاغلی الکوزی وايي، پاکستان په قصدي ډول غواړي چې د کابل او اسلام آباد ترمنځ د صادراتو کچه کمه شي.

هغه وویل، پاکستان نور له افغانستان سره سوداګري نه غواړي او د افغانستان دولت باید خپلو سوداګرو لپاره د سوداګرۍ نورې لارې پراييزي. د هغه په

وینا، وړاندې د کندهار سپین بولدک له لارې پاکستان ته هره ورځ ۶۰ کانټینره تازه مېوې استول کېدې چې اوسمهال د پولې تړل کېدو له امله دا لړۍ په ټپه درېدلې ده.

هغه وویل، تراوسه څو ټنه تازه مېوې د هوا له لارې نوي ډيلي ته لېږل شوې دي. هغه وویل، ولسمشر محمد اشرف غني د هوا له لارې د افغانستان د مېوو صادرو لپاره یو کمیسیون ټاکلی، ترڅو کومې مېوې چې اوسمهال په کابل او کندهار کې دي بهر ته ولېږدوي. هغه زیاته کړه، ډيلي او دوبي ته د دغو مېوو لېږدولو ته د آریانا هوایي شرکت چمتووالی لري او له بلې خوا هند هم ژمنه کړې چې د دغو مېوو لېږدولو لپاره به الوتکې د افغانستان په واک کې ورکړي.

ښاغلي الکوزي د ټول افغانستان او په ځانګړې توګه کندهار ولایت له سوداګرو وغوښتل چې د دې هېواد سوداګرۍ خونې ته ورشي او مشخصه کړي چې د صادرو لپاره څومره مېوه لري.

بی بی سی

کاهش قیمت نفت؛ چشم اندازی برای توقف تولید نفت نیست

۱۶ سنبله ۱۳۹۵

قیمت نفت در بازارهای جهان روز سه شنبه ۱۶ سنبله کاهش داشت و به بشکه ای ۴۷ دالر رسید. کاهش قیمت نفت در حالی است که در میان صادر کنندگان عمده نفت جهان، از جمله ایران چشم اندازی برای توقف تولید نفت دیده نمی شود و انبارهای نفت در جهان پر از نفت است.

جسپر لاولر، تحلیلگر بازار نفت جهانی معتقد است که در حال حاضر به نظر نمی رسد تولید کنندگان عمده در آینده نزدیک در زمینه توقف تولید نفت بتوانند با یکدیگر به توافق برسند. قیمت نفت در مقایسه با سال ۲۰۱۴ به نصف کاهش یافته و درآمد کشورهای تولید کننده را به شدت تحت تأثیر قرار داده است.

اوپک و روسیه اوایل سال جاری سعی کردند با متوقف کردن تولید نفت جلو اشباع بازارهای جهانی را بگیرند، اما این تلاش در ماه اپریل به خاطر تنش‌های که میان عربستان سعودی و ایران پیش آمد «

به شکست انجامید.

به گفته یک کارشناس، آنچه می توان از نشست اخیر گروه-۲۰ در چین نتیجه گرفت این است که عربستان و روسیه مایل به توقف تولید نفت هستند، اما عربستان فقط در صورتی تولید خود را کاهش یا متوقف می کند که ایران هم چنین اقدامی انجام دهد. ایران در حال حاضر تولید نفت خود را به سطح قبل از تحریم ها رسانده است.

محمد بارکیندو، دبیرکل اوپک روز سه شنبه در تهران با بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران دیدار داشت، اما جزئیات بحث آنها هنوز منتشر نشده است. به گزارش ایسنا، محمد بارکیندو پس از دیدار با بیژن زنگنه در جمع خبرنگاران گفت: سفر به ایران و قدردانی از مسئولان صنعت نفت این کشور از اولویت ها در سمت دبیرگلی سازمان کشورهای صادرکننده نفت بوده است.

منبع: دویچه وله

د شلو سترو صنعتي هېوادونو (جي ۲۰) کلنی سرمشريزه د چین په هانزوا ښار کې د دغه هېواد د ولسمشر شي جين پېنگ له خوا پرانيستل شوه

نوموړي په خپله پرانيستونکې وينا کې خبرداری ورکړ چې نړيوال اقتصاد يو مهم پړاو کې دی او ټينگار يې وکړ چې د اقتصادي ودې او ننگونو په خاطر بايد هېوادونه سره خپلې تگلارې همغږې کړي. نوموړي وويل، ځواکمن هېوادونه چې د نړيوال اقتصاد لوی ځواک دی بايد د اقتصادي ودې په پراخېدو کې همکاري وکړي.

د سرمشريزې لومړۍ ورځ تر ډېره د روسيې، ترکيې، امريکا، بریتانیا، چین او نورو هېوادونو تر منځ په دوه اړخيزه ليدونه تېره شوه. همدا ډول په لومړۍ ورځ مشرانو تر ډېره د سيمې د امنيت، سوريه کې د کړکېچ، سوداگرۍ او اقليم د بدلون په اړه خبرې وکړې، خو د جي ۲۰ سرمشريزې د اجنلې په سر کې نړيوال اقتصاد دی.

په دغه غونډه کې، اروپايي ټولنې ويلي چې چین بايد خپل د فولادو توليد راکم کړي چې په اروپايي ټولنه او نوره نړۍ کې دغه صنعت له زیان سره مخ نه شي. چین اوسمهال د نړۍ نږدې ۵۰ سلنه فولاد توليدوي.

دا به د ۲۰ صنعتي هېوادونو وروستۍ

غونډه وي چې بارک اوباما د امريکا د ولسمشر او بانکي مون د ملگرو ملتونو د مشر په توگه په کې گډون کوي.

د بریتانیا ټريزا مې لومړی ځل د دغه هېواد د لومړۍ وزيرې په توگه په دغه غونډه کې گډون کوي او ټاکل شوې له اروپايي ټولنې د وتلو د پايډو په اړه خبرې وکړي. د ۲۰ صنعتي هېوادونو له سرمشريزې وړاندې چین او امريکا د پاریس اقليمي تړون لاسليک کړی و.

د نړۍ ۲۰ ځواکمن اقتصادي هېوادونه له ۱۹۹۹ کال راهيسې هر کال په نړۍ کې د اقتصادي ثبات په تړاو راغونډېږي.

بریتانیا، امريکا، استراليا، کاناډا، سعودي، هند، روسیه، جنوبي افريقا، ترکيه، ايتاليا، ارجنټاين، برازيل، مکسيکو، جرمني، چین، اندونيزيا، جاپان او جنوبي کوريا د دغو ۲۰ صنعتي هېوادونو ټولنې غړي دي.

له دغې غونډې وړاندې نړيوال بانک خبرداری ورکړی و چې روان کال په نړيواله اقتصادي وده کې د کمي امکان شته. □

منبع: بی بی سی

با حفظ و نگهداری پول افغانی،

مسئولیت ملی خود را ایفاء نمائید

پول افغانی منحيث هویت ملی ما بشمار میرود که به شکل بانکوت و سکه وجود داشته و در معاملات روزمره اقتصادی و در داد و ستد پولی مورد استفاده قرار می گیرد.

روند نشر سکه ها و بانکوت های جدید در بازارها با در نظر داشت رشد اقتصادی، تقاضای بازار و همچنان مندرس شدن بانکوت های در چلند صورت می گیرد و در چاپ آن هر چند سال بعد، پول زیادی از منابع عایداتی دولت، هزینه می گردد که نباید در حفظ و نگهداشت آن سهل انگاری کرد.

متأسفانه دیده می شود که در نگهداری درست از افغانی (سکه ها و بخصوص بانکوت ها) بعضاً غفلت و سهل انگاری صورت گرفته که این روند نا مطلوب سبب مندرس شدن قبل از وقت بانکوت ها می گردد.

بانکوت های در دوران بعضاً به شکل نامناسب در بازار ها قرار می گیرند که در داد و ستد اقتصادی مشکلاتی را به بار می آورد که علت آن عدم توجه تعدادی از مردم در حفظ و نگهداشت آن می باشد و تعدادی هم اهمیت چندانی به نحوه نگهداری درست آن نمی دهند، در حالیکه با شیوه های درست می توان از آنها

نگهداری و به عمر آن افزود. جوانان و تعدادی از مردم کشور از بکس های جیبی شیوه جهت نگهداری و نگهداری بکس جیبی است که باید مردم در جهت حفظ و نگهداشت صحیح این سرمایه ملی به خوبرترین شیوه کوشش نمایند و همچنان از آن منحيث کتابچه یادداشت، دفترچه نمرات تلفون و غیره استفاده نمایند.

د افغانستان بانک منحيث بانک مرکزی کشور بر هر وسیله ممکن تلاش بخرج داده است تا از طرق ابراز مختلف به آگاهی دهی پردازد و مردم را در حفظ و نگهداری پول شان تشویق نماید که میتوان از راه اندازی و نشر اعلانات تلویزیونی، رادیویی، مجله بانک نشریه د افغانستان بانک یادآوری نمود. راه اندازی این برنامه ها، خوشبختانه تا حدی ممد واقع گردیده است تا جائیکه دیده می شود

یما عقیف

مختصری در مورد اقتصاد ترکیه

ترکیه با رشد ۴ درصدی و عواید ناخالص داخلی ۷۱۸.۲۲ میلیارد دلار سال ۲۰۱۵ را پشت سر گذاشت. این در حالیست که در سال ۲۰۱۵ بنابر مشکلات سیاسی این کشور تحت تحریم های اقتصادی کشور روسیه قرار داشت، اما ترکیه طی سال های اخیر با اتخاذ سیاست کاهش ارزش لیره پول ملی این کشور در برابر دلار امریکایی به رشد اقتصادی خوبی نایل گردید.

اقتصاد ترکیه ترکیب از صنایع بومی و عصری بوده و تولیدات زراعتی این کشور در جهان شهرت خوبی دارد. محصولات زراعتی ترکیه را انجیر، سیب، زردآلو، گیلاس، انار، تربوز، پیاز، گندم، جو، زیتون، تنباکو و ... تشکیل میدهد. بخش اقتصاد خصوصی ترکیه به سرعت در حال رشد است که نقش مهم در بانکداری، ترانسپورتیشن و ارتباطات دارد. اقتصاد دانان، ترکیه را منحصراً کشور صنعتی جدید طبقه بندی میکنند و این کشور را در جمع ۲۰ کشور صنعتی جهان قرار می دهند. ترکیه در سال ۱۹۸۰ در تولیدات محصولات زراعتی به خود کفایی رسید و به همین منوال رشد آن ادامه دارد. نساجی، پالش نفت، صنایع غذایی، صنایع شیمیایی، صنایع فولاد، ذوب آهن، موتر سازی و ماشین سازی در سکتور صنعت این کشور

در مقام ولایی قرار دارد. صنایع الکترونیکی مانند: تلویزیون سازی، یخچال سازی و سایر لوازم خانگی ترکیه در جهان از شهرت خوبی برخوردار است. سکتور ساختمان و ارتباطات در ترکیه گسترش خوبی یافته است که سکتور ساختمان ترکیه بعد از ایالات متحده امریکا و چین در رده سوم قرار می گیرد و در بخش ارتباطات این کشور بعد از سال ۲۰۰۸ از اینترنت VDSL با سرعت ۲۲ میگابیت/ثانیه بهره می برد. عواید عمده این کشور از صنعت گردشگری و یا سیاحت که از جمله فعالترین سکتورها در اقتصاد ترکیه است، بدست می آید. سواحل ترکیه از لحاظ جذب سیاحان مانند سواحل اسپانیا، و ایتالیا از جذاب ترین سواحل اروپا محسوب می شود. شهر استانبول نیز به دلیل آثار باستانی همه ساله تعداد زیاد سیاحان را با

خود دارد. خدمات بانکی و مالی این کشور برابر با معیارهای پذیرفته شده جهانی بوده و سودآور می باشد.

بانک مرکزی ترکیه در سال ۱۹۳۰، بورس اوراق بهادار استانبول در سال ۱۹۸۵ و بورس طلا استانبول در سال ۱۹۹۵ آغاز به فعالیت کرده اند، ولی قدامت بازار های بورس در ترکیه به زمان عثمانی ها بر می گردد.

در ترکیه اکثراً بعد از سپری شدن چند سال، حکومت توسط کودتاها تغییر می کند، اما در کودتای اخیر نظامیان نتوانستند حکومت را سرنگون نمایند. این کودتا در مدت کم خسارات زیادی را در همه عرصه های حیاتی ترکیه وارد نمود. در ساعات نخست کودتا ارزش لیره پول ملی ترکیه ۴.۸ درصد افت داشت که این موضوع در هشت سال گذشته بی سابقه به

»

نظر می رسد و به تعقیب آن بازار بورس ترکیه یک ریسک کاملاً سیستماتیک را تجربه نمود.

این کشور قسمت قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی خود را از جذب سیاحان بدست می آورد. سیاحت یا گردشگری یکی از فعالترین بخش های اقتصاد ترکیه است که به سرعت رشد می کند. بر اساس آمار مؤسسه TUI آلمان، از یکصد هتل برتر جهان ۱۱ هتل آن در ترکیه قرار دارد. سواحل ترکیه از جذابترین سواحل اروپا به شمار میرود که کودتای اخیر باعث کاهش مسافرت سیاحان شده است. این موضوع بدون شک تولید ناخالص داخلی این کشور را تحت تأثیر قرار خواهد داد. بر اساس گزارش بانک جهانی رشد اقتصادی ترکیه طی سه ماه اخیر در حدود ۳.۳ درصد بوده است. احتمال میرود که در اثر کودتا میزان آن کاهش یابد. اقتصاددانان به این باورند که رویداد این کودتا روی اقتصاد ترکیه مستقیماً تأثیر خواهد گذاشت و سرمایه گذاران خارجی شاید در مورد فعالیت شان در این کشور تجدید نظر نمایند و سرمایه گذاران داخلی هم بنابر عدم اعتماد و اعتبار فعالیت شان کاهش خواهد یافت. از آنجا که ترکیه در غرب قاره آسیا قرار دارد، افزایش بی ثباتی در این کشور بدلیل انتقال نفت از ترکیه بالای بازار قیمت تأثیر داشته و همچنان بازار

جهانی طلا احتمالاً تحت تأثیر عوامل کودتا ترکیه خواهد آمد، زیرا تعداد مردم به خریداری طلا رو آورده و ثروت خود را در این راه به مصرف می رسانند، افزایش تقاضا در این فلز گران بها، افزایش قیمت اونس جهانی طلا را بالا خواهد برد. پیش بینی می شود که تأثیرات اقتصادی کودتا تا چند سال آینده هم در سکتور اقتصادی ترکیه باقی بماند. چون ترکیه عضویت سازمان بین المللی تجارت را داراست احتمالاً در مسایل تجارت آنقدر صدمه نبیند، اما تجارت آن با کشورهای همسایه و کشور هاییکه عضویت تجارت بین المللی را ندارند، کاهش یابد. در جریان کودتا، متوقف شدن شبکه های اجتماعی از جمله تویتر که ترافیک آن متوقف و یا به سکتگی مواجه شد بازار اقتصاد ترکیه را هم صدمه رسانید، اما زودتر دوباره جای خود را احراز نمود. آگاهان می گویند ترکیه نمی تواند نوسانات ارزی را تحمل کند. این کشور در ماه های اخیر در پایین بردن نرخ تورم که به ۶.۵۷ در صد رسیده بود تا حدودی پیشرفت داشت. باید گفت به هر قیمت که شود، ترکیه تلاش می نماید تا از سقوط بیش از حد لیره جلوگیری نماید. در صورتیکه لیره سناریوی رکود را داشته باشد، جنجال برانگیز خواهد شد. کارشناسان اقتصاد به این باورند که اگر رشد اقتصادی ترکیه و عواید این کشور

ضعیف تر شود، ممکن افزایش بدهی های معوقه بانکی و شرایط اعتباری محدودتر شود، به همین منظور احتمالاً رشد اقتصادی این کشور در چند سال آینده آنقدر مناسب نباشد. تعدادی به این باورند که اگر وضعیت ترکیه به همین منوال دوام نماید در ازمدت عواقب جدی تری را برای سرمایه گذاران به همراه خواهد داشت و سرمایه گذاران که حضور شان در ترکیه است؛ این کشور را ترک خواهند نمود. عواقب اقتصادی این کشور به وضعیت سیاسی آن تعلق می گیرد، در هر صورت سرمایه گذاران رویکردهای محتاطانه نسبت به مسایل سرمایه گذاران و تجاری در پیش خواهد گرفت که در نهایت ارزش لیره پائین خواهد آمد.

تعداد اقتصاددانان اروپایی به این باور اند که کودتا نافرجام ترکیه تأثیرات چندانی روی بازار نداشته و تأثیرات آن در کوتاه مدت از بین خواهد رفت. ■

بایانی

منابع: www.bbc.Turkish

www.Turkeytourz.net

www.forsatnet.ir

www.Tnews.ir

مروری بر اقتصاد جهان در سال ۱۳۹۴

اقتصاد جهان در سال ۱۳۹۴ تحت تأثیر نوسانات بازارهای ارز، افزایش بهره بانک مرکزی امریکا و سقوط قیمت نفت بوده و رشد چندانی نداشت. در این سال امریکا که بزرگترین اقتصاد جهان است توانست در مسیر رشد گام بردارد، اما چین که دومین اقتصاد جهان می باشد، رشد بطلی داشت. طی این مدت روسیه و برازیل رشد چندانی نداشته، اما سایر اقتصادهای نو ظهور مانند، هند و ویتنام رشد خوبی داشتند.

گرچه امریکا در دوران رکود بزرگ، در حدود ۸ میلیون شغل را از دست داد، اما این کشور توانست در سال گذشته بطور متوسط در جریان هر هفته ۵۰ هزار شغل ایجاد نماید که تا آخر سال ۱۳۹۴ در حدود ۱۳ میلیون شغل ایجاد نموده و امکان دارد این روند در سال بعدی نیز

ادامه یابد. طی سال ۱۳۹۴، ارزش ارزهای اقتصادهای نو ظهور و متکی به کالا، منجر به افزایش بیشتر ارز امریکا در برابر ارزهای دیگر شد.

اقتصاد اروپا پس از سالها رکود، در سال ۱۳۹۴ به تدریج رشد کرد. باید گفت که در اروپا امکان موج شدید بیکاری نیز متصور است. کاهش شدیدی ارزش یورو، نفت ارزان، تقاضای صادرات از جانب امریکا تأثیر مثبتی در اقتصاد اروپا خواهد داشت که به تدریج تحقق خواهد یافت.

بر اساس همه پرسی، یونان پس از ۴۱ سال، در آستانه خروج از منطقه یورو قرار گرفت. این کشور در حال حاضر بالا ترین نرخ بیکاری را در منطقه یورو دارد، یونان گرچه به طرح ریاضت اقتصادی اتحادیه اروپا نه گفت، اما امکان دارد تا

آخر سال آینده رشد اقتصادی بطلی را تجربه نماید.

ایتالیا که ۱۵ سال قبل به یورو پیوست، هم اکنون مرکز بحران بعدی در منطقه یورو شناخته شده است، زیرا بحران بدیهی این کشور از کنترل خارج گردیده و بانکهای کوچک این کشور نیز در حال فرو پاشی می باشد.

انگلستان که در جریان دو سال اخیر در میان اعضای گروه ۷ سریعترین رشد را داشته، اما با طرح خروج از اتحادیه اروپا، امکان دارد رشد اقتصادی این کشور در سال آینده روند بطلی را پیموده و ارزش پوند کاهش یابد.

آلمان که یکی از بزرگترین اقتصادهای منطقه یورو است، در سال ۱۳۹۴ رشد اقتصادی قابل توجه ای نداشته، اما همواره رو به بهبود بوده است که می توان از آن

به عنوان رشد آرام و مطمئن نام برد.

در یک سال گذشته گرچه هسپانیا رشد اقتصادی خوبی داشته، اما نرخ بیکاری در این کشور بالاست. این کشور بعد از یونان یگانه کشور ساحه یوروست که از نرخ بیکاری بالا رنج می برد و روی همین علت بیشتر جوانان این کشور جهت یافتن کار به سایر کشورها مهاجرت می کنند.

اقتصاد روسیه طی این مدت، به رکود مواجه شده که علت عمده آن پائین بودن قیمت نفت و تنش ها با همسایگان آن مانند ترکیه عنوان شده است.

برازیل گرفتار افزایش کسر بودجه، رسوایی فساد مالی و رکود کالا گردیده است. مؤسسه مالی گولد من ساکس هوشدار داده است که برازیل عنقریب به رکود شدید اقتصادی مواجه خواهد شد. نرخ تورم در این کشور بالای ۱۰ درصد است که منجر به رشد بیکاری خواهد شد. طی سال ۱۳۹۴ فرصت نیک بطرف چین بوده است. این کشور برای چندین دهه کوشش کرد تا به هر وسیله رشد خود را افزایش دهد. به همین منظور این کشور در بخش صنعت و صادرات سرمایه گذاری نمود تا اینکه نرخ رشد چین دو رقمی شد و این کشور به دومین کشور بزرگ اقتصادی مبدل گشت.

هندوستان در سال های قبل تحت شعاع رشد اقتصادی چین قرار داشته و از بحران

اقتصادی رنج می برد. در سال ۱۳۹۴ ارز و اقتصاد این کشور رو به بهبود بوده و گفته می شود که در سال آینده هم تنها رویه هندی خواهد بود که بتواند ارزش خود را در برابر دالر امریکایی حفظ کند.

پس از امضای توافق نامه هسته ای در ایران که رفع تحریم های بین المللی را به دنبال داشت، سرمایه گذاران خارجی و شرکت های چند ملیتی متوجه سرمایه گذاری به این کشور شدند تا بتوانند سود بیشتر کسب نمایند. پیش از آن شرکت ها برای نقل و انتقال پول از ایران اجازه نداشتند، اکنون پیش بینی می شود که اقتصاد ایران در سال آینده رشد ۵.۸ درصدی داشته باشد.

در سال ۱۳۹۴ کاهش مداوم قیمت نفت به ارز کشور های متکی به نفت مانند روبل روسیه، دالر کانادا، کرون ناروی، رئال برازیل، و پیروی مکزیک ضربه بزرگی را وارد نمود.

در همین حال طی سال ۱۳۹۴ دالر امریکایی در برابر تمام ارز ها به استثنای فرانک سویس افزایش قابل ملاحظه داشته است. ارزش یورو در نوسان بوده و در برابر دالر امریکایی کاهش یافت. پوند انگلستان به دلیل بحران برکیت گرچه تحت فشار قرار گرفت، اما در اواخر با توجه به سیاست افزایش نرخ بهره بانک مرکزی انگلستان حفظ شد. یوان چین

توانست در برابر دیگر ارزها ارزش خود را افزایش دهد. دالر استرالیا، ین جاپان و پول نیوزیلند به دلیل تحولاتی که در بازار های جهانی طلا و نفت رخ داد، تحت فشار ماندند.

در سال ۱۳۹۴ آمار اشتغال در سراسر جهان تصویر یک دستی نداشته، پائین ترین نرخ بیکاری در کشور های مانند سنگاپور، جاپان، تایلند و سویس بوده، در حالیکه نرخ بیکاری در اروپای غربی مانند یونان و اسپانیا دو رقمی بوده است. سازمان بین المللی کار، پیش بینی نموده که در امریکا و بعضی کشور های توسعه یافته، میزان بیکاری به سطح پیش از بحران مالی جهانی باز خواهد گشت اما این امر برای جبران کاهش اشتغال در کشور های در حال توسعه کافی نمی باشد. □

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

1. <http://www.poolnews.ir> / پایگاه

خبری پول نیوز / به روز شده در ۱۹ اسد ۱۳۹۵

/ ۱۴:۵۷

2. www.sarzaeem.ir/fa/journal/

ettelaat

3. www.eghtesadnews.com / سه شنبه

چهارم حمل ۱۳۹۴ / ۰۸:۳۰ صبح

د افغانستان بانک

افغانستان واحد، پول واحد!

واحد پول افغانی، هویت، اقتدار و افتخار ماست!

د افغانستان بانک

بانک

ماهنامه د افغانستان بانک

سال دهم، شماره ۱۱۱، سنبله ۱۳۹۵

ټولې دولتي او خصوصي ادارې او مؤسسې مکلفې دي خو په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانیو کار واخلې.